

MAGYAR LAJKA

+ 3 lei

Taza postaprobárium

plátta

ROMÁNIA

1 LEU-POSTA

HUNGARIA

Ngs. Ramaszetter Róbert urnak
Disztér 1-2.

BUDAPEST

Főszerkesztő:
dr Paál Árpád

KERESZTÉNY POLITIKAI NAPILAP
VI. évfolyam, 109 (1551) szám * Péntek, 1937 június 18

Főmunkatárs:
dr Gyártás Elemér

A béke új szervezése indul Anglia feől

Négyhatalmi együttműködés a spanyol kérdésben. — A régi locarnoi szerződés pótlása. — Nyugodtabb megítélés Franciaországban a Népszövetség átalakításáról

Londonból jelentik: Ribbentrop német nagykövét és Grandi olasz nagykövét bejelentette az angol külügyminisztériumban, hogy kormányaik képviselői ismét résztvesznek a benemavakozási bizottság további munkájában.

Eden külügyminiszter ezt a tényt örvendetes eseményként közölte az alsóházzal. Együttal kiemelte annak a különös jelentőségét,

hogy a két ország ezt a bejelentést még azelőtt tette, mielőtt a spanyol küzdőfelektől az ellenőrző hajók biztonságára vonatkozó válasz megérkezett volna. Ezek szerint Németország és Olaszország lényegesnek azt tartja, hogy a négy nagyhatalom (az angol, francia, olasz és német) a spanyol partok ellenőrzésében mindenki más kizárásával fog együttműködni.

Hivatalos közlés Neurath külügyminiszter Londonba érkezéséről

Londonból jelentik: Tegnap már közöltük, hogy az angol kormány június 23-ikára Londonba meghívta Neurath német külügyminisztert. A német külügyminiszter a meghívást el is fogadta. Erről a tényről az angol kormány a Reuter-iroda útján hivatalos közlést adott ki, melyben kiemeli, hogy Neurath báró az ő londoni tartózkodása alatt az angol kormány vendége lesz.

A Daily Mail úgy értesül, hogy a német külügyminiszter meghívása Chamberlain miniszterelnök kezdeményezésére történt.

Párizsból jelentik: A francia sajtó Neurath Angliába történt meghívásának a hírt nyugodtan fogadta. A lapok általában kiemelik, hogy az angol kormány a francia kormánnyal már előre közölte a meghívás tervét s hogy a német államférfiival nem tárgyalások lesznek, csak tájékoztató eszmecsere úgy a spanyol kérdésben, mint az új nyugati egyezmény felől. Az eszmecsere természetesen lényegesen szóba kerül az a francia emlékirat is, mely mult csütörtökön ér-

kezelt meg az angol külügyminisztériumhoz a régi locarnói szerződés pótlásáról.

A Temps azt írja a Neurath londoni meghívása alkalmából, hogy az ottani találkozások bizonyos félreértések eloszlatása remélhető. Továbbá számítani lehet arra, hogy a nemzetközi felfogásban legutóbb jelentkező „új szellem” az eszmecsere során megerősödik.

A Paris Soir arra utal, hogy Németország a régi olasz alapeszme alapján az angol-francia-olasz-német négyes egyezményt akarja gyakorlati hatályúvá tenni s mintegy a Népszövetség eddigi szerkezetébe új motorként behelyezni. Ezenkívül Németországnak még más fontos kívánalma is van a Népszövetséggel szemben. Nemcsak az, hogy a népszövetségi alkotmányt válasszák el a békeszerződések rendszerétől, hanem az is, hogy az alapokmány 10-ik szakasza (tagállamok védelme) helyett a 19-ik szakaszt (a végrehajthatlan nemzetközi szerződések módosítását) helyezték előtérbe.

Az angol birodalmi értekezlet a genfi Népszövetség alapokmányának módosítását kívánja

Londonból jelentik: Tegnap közöltük, hogy az angol birodalom államainak értekezlete Chamberlain londoni miniszterelnök záróbeszédével véget ért. Az értekezlet két nagy irányban hozott megállapodásokat.

I. Külpolitikai irányban kimondotta, hogy a birodalom tagállamai semmi új kötelezettséget nem vállalnak, de az általános béke fenntartására minden erővel törekszenek. Az angol államszövetség

soha olyan támadó célt irányelvül el nem fogad, amely ne lenne összhangban a Népszövetség alapokmányával. Együttal azonban az alapokmányok a békeszerződésektől való elválasztását kívánja.

Az angol államszövetség azt is megállapította, hogy világnézetek különbsége nem lehet akadály a államok együttműködésének.

II. A birodalom védelme kérdésében az államszövetség kimondotta a mindenirányban való fegyverkezést. Ausztrália külön bejelentette, hogy tengeri és légi hadereje számára új támaszpontokat épít. Az államszövetség egy-

üttal elhatározta, hogy a tagállamok úgy szárazföldi, mint tengeri és légi haderejük megszervezésében egymással való egységre törekcszenek. Tisztjeliket egymáshoz esereszolgálatra is kiküldik.

A TAGÁLLAMOK SEGÍTSÉGNYUJTÁSA HÁBORU ESETÉN ÉS A GYARMATI KÉRDÉSEK TARTÓS ELRENDEZÉSE VÉGÉT

Londonból jelentik: Az angol birodalmi értekezleten egyes kiszivárgott hírek szerint különféle titkos határozatokat hoztak. A határozatok egyike azt foglalja magába, hogy az összes tagállamok minden katonai erejükkel Anglia segítségére sietnek, ha az angol birodalmat támadás érné. Ha azonban Anglia kezdeményezné a háborút, akkor minden dominium saját belátása szerint segítheti csapatokkal Angliát. Nyers- és hadianyag szállítására azonban mindenesetre kötelezve vannak.

A Daily Mail értesülése szerint a dominiumok miniszterelnökei e határozaton kívül kötelezték magukat az angol kormánnyal szemben, hogy készek volnának az angol anyaállam gyarmatpolitikájának a kíségetését megfontolni, ha ennek ellenében Anglia az európai gyarmatügyek tartós elrendezéséről lesz hajlandó tárgyalni

A keresztény egyesülésért

P. Bangha Bélának a „Magyar Szemlé”-ben megjelent cikke nyomán megindultak a keresztény egyesülés gondolatának hullámgyűrűi. Ebben a munkában, mely a fogalmak tisztázását tűzte ki feladatául, nekünk, ardeali keresztényeknek is ki kell vennünk a részünket. Erre kötelez minket egyrészt történelmi multunk, amely Európában az elsők között mondotta ki a felekezeti béke szavát a vallásszabadság gondolatában. Másrészt kötelez az a körülmény is, hogy minket nemcsak a kommunizmus külső veszélye olvaszt egybe, hanem a közös kisebbségi sors is.

Az elvek a P. Bangha tanulmányában és a rájött válaszokban már körülbelül le vannak téve. Ezek ismétlése tehát fölösleges. Vizsgáljuk meg talán azt a lelkületet, amelylyel erre a szent unióra kell készüljünk; szent, mert ez maga Krisztus akarata.

Elsősorban is kitartó, hosszú, türelmes munkára van szükség. Nem szabad elcsüggedni a sikertelenségek, megnemértések miatt. Ez a munka nem kecsesget fényes eredményekkel: csendes vértanui munka ez, mert életek mulhatnak el anélkül, hogy még csak a legkisebb eredmény is látható volna. Természetfölötti gondolkodás kell hozzá, amely tudja magát ezzel vigasztalni: ha itt a földön nem is fogom látni munkám gyümölcseit, de az Ur mégis csak meg fog jutalmazni, hisz az Ő akaratán, szándékán dolgozom. Az a gondolat kell hevitsen, hogy Krisztus a Szentírásban talán egy dolgot se kötött úgy a tanítványai lelkére, mint hogy „egyek legyetek, mint ahogy én is egy vagyok az Atyával”, „arról ismernek meg az emberek, hogy az én tanítványaim vagytok, hogy szeretitek egymást.” Aki csak külső eredményekre néz, az vegye le kezét az unio munkájának ekéjéről. Az apostolok lelkülete szükséges: „Uram, egész éjjel dolgoztunk, de semmit sem fogtunk... de a Te szavadra kidobjuk megint a hálót.”

A második elmaradhatatlan feltétel: a lelki megújulás. Ne gondolja senki, hogy a közömbösség, a „minden vallás jó vallás” elv, lehet hid a szakadékon keresztül. Ha ez lehetett volna, úgy az unio bizonyára létrejött volna a mult század langyos indifferentizmusában, ami azonban még gondolatban sem történt meg. Az ilyen lelkületből fakadó munkán nincs Isten áldása. Mélyedjen el a katolikus ép úgy, mint a protestáns hitében: ez a hit biztosabb hid lesz minden közömbösségnél. Krisztusban kell találkozni a szívek! Közömbösség, vagy csak külső veszély, nyomás nem hozza létre az igazi uniót; az csak benső, lélekből fakadó erőkből jöhet létre.

Az egymás megbecsülése, megismerése a harmadik feltétel. Sajnos, ebben ma még nagyon hátra vagyunk. Elképesztő, milyen hamis, elferdült fogalmaink vannak egymás vallástételeiről. Itt élünk egymás mellett már három század óta s egymás legbensőbb érzései époly idegenek nekünk, mint akár a buddhizmus, vagy konfucionizmus. Tul kell emelkednünk a kicsinyes, szűklátókörű felekezetieskedésen, amelyben csak egymás hibáit látjuk fel, csak azt hirdelve, ami a különbség közöttünk, s nem azt, ami közös. Ismerjük meg egymás értékeit, gondoljunk arra is, hogy hisz mi mind keresztények vagyunk: egy a hitünk

Krisztusban, egy az Urunk: a Személyes Isten. Ne igyekezzünk egymás vallását csak harmad- vagy negyedkézből megismerni: vegyük a fátárságot kezünkbe venni egymás hiteles dogmatikáit is s ott megnézni, mit is hisz a testvérem. Az egymás megismerése az első lépés az egymás megbecsüléséhez.

Mi lehetne, ezek után, a kiindulópont, az ösztönző gondolat az unióra? Az, hogy az Igazság csak egy. Ha az ember ezt a gondolatot a legmélyéig végig gondolja, lehetetlen, hogy egy hívő szívből ne gyulnának ki a vágy tüzei: megismerni, hol is van tehát az Igazság. Az unió nagy kérdésének tehát az egyes ember lelkében kell eldőlnie: tömeges egyesülést ne várjunk, de ne is nagyon kívánjunk: nincs egy felekezetnek se haszna abból, ha pld.: egy rossz protestánsból rossz katolikus lesz. Csak akkor van értéke az uniónak, ha a meggyőződés, az igazság felismerése vezet minden embert az egy igaz, krisztusi valláshoz vissza. — Nem másokat megtéríteni kell tehát első cé-

lünk legyen, hanem magunkat az Igazsághoz téríteni.

Végül még csak egyet: az unió csak a szeretet szellemében történhetik meg, amely — amint Szent Pál apostol mondja — „nem féltékeny, nem cselekszik rosszat, nem fuvalkodik fel, nem nagyraavagyó, nem keresi a magáét, nem gerjed haragra, nem gondol rosszat, nem örvend a gonoszságnak, de együtt örvend az igazsággal...“ A „vinculum caritatis“-nak kell lennie az összekötőnek.

Sokat kell még imádkoznunk, talán még nagyon sokáig, hogy ez a szent unió megtörténjék. De ne fogyatkozzék meg imánk, mert legyünk tudatában annak, hogy ez a mű tisztára emberi erőkből nem történhetik meg soha: ide Isten kegyelme kell, ha nem is hagyatkozunk kizárólag a kegyelemre, hanem megtesszük azt, ami emberi erőnkől kitelik. De maga az unió csak a kegyelem műve lehet.

ZSIGMOND ANDOR (Róma).

Hét revolverlövessel meggyilkolta családi boldogságának megrontóját egy fővárosi ügyvéd

Bucuresti. Saját tud. Megdöbbentő gyilkosság történt csütörtök délelőtt a Calea Victoriei és a Nemzeti Színház sarkán levő Adriatica biztosító társaság palotájában.

A palota földszintjén és első emeletén vannak a Waggon Lits utazási iroda hivatali helyiségei. A délelőtti órákban jelentkezett a palota portásánál Vasile Musi macedo-román származású fővárosi ügyvéd és kérte, hogy bocsássák be régi barátjához, Ioan Liveanuhoz, aki a metéjgyiroda főkönyvelője.

A portás gyanútanul engedett a kérésnek, mert tudta, hogy az ügyvéd jóbarátja a főkönyvelőnek. Amikor Vasile Musi abba a hivatali helyiségbe ért, ahol Liveanu dolgozott, néhány szót szolt barátjához, majd rövid szavaltás után előrántotta a 9 milliméteres Steyer revolvert és egymásután hét lövést adott le Liveanura. A golyók közül négy a főkönyvelő mellébe furdott, 3 pedig célt tévesztve betört a palota

üvegfalát és egy szemben levő üzlet kirakatüvegét.

Liveanun a golyók halálosan találták és megdöbbent tisztviselőtársai előtt holtan rogyott össze. Mielőtt még a helyiségben levő magukhoz tértek volna meglepetésükből és rémületükből, Vasile Musi nyugodtan kísértelt az ajtón, lement az utcára és átadta magát az első rendőrszemnek.

A rendőrségen előbb semmit sem akart vallani a gyilkos ügyvéd, csupán annyit mondott, hogy ő és Liveanu régi jó barátok, mert mindketten macedoromán származásúak. Hosszas faggatás után kijelentette, hogy: „macedoromán vagyok, s miután olyan dologra jöttem rá, hogy Liveanu megrontója családi boldogságomnak és családi életem tisztaságának, végezmem kellett vele.“

Az ügyvéd tehát erkölcsbeugró családi okok miatt követte el a gyilkosságot.

Eredeti közlemény.

4 évig szenvedtem állandóan a legkinzobb gyomorfájdalmak-tól

Const. D. P. Neagu, Chioja, Jud. Buzău folyó év április 7-én a következő levelet küldi nekünk:

Tisztelettel hozom sz. tudomásukra, hogy 4 éven keresztül szenvedtem állandóan a legkinzobb gyomorhajban, míg oca 2 hete — hála a lapokban közölt értesítéseiknek — informálódtam az Önök Gastro D. gyógyszeréről, amelyet megvásárolva, kijelenthetem, hogy rövid használat után nálam olyan szinte hihetetlen eredmény mutatkozott, hogy eddigi borzalmas fájdalmimat teljesen lecsillapította, miért kérem fogadják legőszintébb köszönetemet. Szíveskedjenek egyszerűen bevált gyógyszerükből még egy üveget utánvétellel küldeni, hogy a kurát folytathassam.

Mit lehet fentí — mindenki részére rendelkezésre álló — őszinte sorokhoz még hozzáfűznék?

Gastro D. kapható gyógyszerárakban és drogériákban, megrendelhető 135 lei utánvét mellett Császár E. gyógyszerárakban, București, Calea Victoriei 124.

Schacht német birodalmi bankelnök Bécsben

Bécsből jelentik: Schacht német birodalmi bankelnök és gazdasági miniszter csütörtökön féltíz óraker repülőgépen Bécsbe érkezett. A repülőtéren az osztrák Birodalmi Bank elnöke, több osztrák főtisztviselő és Pápen német nagykövét fogadta Schacht bankelnököt. A német birodalmi bankelnök még a délelőtt megkezdte tárgyalásait az osztrák fővárosban.

Gépkocsi-razzia a városokban és az országutakon

Bucureștiből jelentik: A pénzügyminiszterium tegnap leirt a pénzügyigazgatóságok autó ügyosztályához, hogy a szokásos autó ellenőrzéseket haladéktalanul kezdjék meg. A miniszterium felhatalmazást adott egyes pénzügyi közegeknek, hogy mindazokat az autókat, amelyeknek adója július 1-ig nincsen befizetve, akár a város utcáin, akár az országutakon leigazolhassák.

Autó

Irla: Fendrik Ferenc

Alltunk kinn, a sarkon, Gittával, amikor elpuffogott előtünk gögösen, füstölögve a grófék autója. Akkor még ritka valami volt az autó, összeszaladt csodájára az utca.

Tágrameresztett szemmel bámultam, mint valami tünemény s bódultan szívtam be a benzinfüstöt, amely összekeveredve a felvert porral, ellepte a tudómet, megbénította az agyamat.

Hogy az autóban éppen olyan emberek ülnek, mint én, azt képtelen voltam felfogni. A grófék se olyan emberek. A város végén laknak, nagy, emeletes kastélyban, vasrácsos kapu csukódik be az autó után; elkülönítik az életüket, senki nem mehet be hozzájuk. És alig vannak itthon, a távoli országokat járják. Ugy adják tudtul a városnak, hogy megjöttek, hogy felhúzzák a kastély tornyára a címeres zászlójukat.

Az autó és a grófék misztikus világba ragadták a fantáziámat. Borzongott a lelkem, mint mikor a mesebeli erdőkben bandukoltam a tündérekkel, elátkozott királyfiakkal és elfutottunk a hétfejű sárkány barlangja előtt. Az autó éppen úgy hörgött, szuszogott, mint a lángot fúvó sárkány; a grófék pedig Bergengócia királyának legkisebb fia és a menyasszonya. A királyfi legyőzte a sárkányt, megszabadította a világszép királykisasszonyt és most a sárkány hátán száguldanak Bergengóciába.

Gitta már nem hatódott meg ennyire. Lebiggyesztett szájjal, hengegve mondta:

- Mi is veszünk autót... Szébbet, mint ez. Felriadtam.
- Mit vesztetek?
- Autót.
- Már megint hazudsz.
- Nem hazudom. Igenis, veszünk autót.

— Nektek nem lehet autótok, csak a grófék-nak lehet.

— Igenis lehet. Annak lehet, aki megfizeti. Apu pedig megfizeti. Apunak sok pénze van.

— Ha nem hagyod abba a hazudást, a fejedre ütök.

— Azért is lesz autónk! De te nem ülsz bele!

Rá akartam ütni, de hátra ugrott és futni kezdett. Hosszú, vékony lábai voltak, de néhány lépés után elértem s elkaptam a haját. Belekapaszzkodtam és jól megráncigáltam.

— Hazudós! Hazudós!

Felszívított, mire kirohant a házukból a kisasszonya.

— Ereszted el? Ereszted el rögtön, te gazember!

Hatalmas, erős lány volt, jobbnak láttam odébb állni s csak biztos távolból kiáltottam vissza:

— Ronda hazudós! Megnevelhetné, azért fizetik!

— Nem fogod be a szádát?

— Nem... Azt hazudta, hogy autót vesznek.

— Ide ne merd tenni többé a lábaid!... Jöj-jön, Gittácska... — törölte le a könnyeit. — Máskor ne álljon szóba ilyen vásott kölykökkel. Nem úri kislánynak való pajtás.

— Uri kislány nem hazudik! — kiáltottam vissza, aztán nekivágtam a császi réteknek.

Mélységesen felháborodtam, hogy a grófék-hoz hasonlítja magát, hogy nekik is lehet autójuk. Pedig az apja dúsgazdag ember volt, híres ügyvéd, de sokkal közelebb éltek hozzám, mint a grófékat. Semmivel se éreztem előbbre valónak, különben az apját az én apámnál, pedig az én apám gépmester volt a Dietz-gyárban. Az a körülmény ugyan gondolkodóba ejtett néha, hogy az apám olyan mélyen leveszi a sapkáját az ügyvéd úr előtt, és hogy Gitta tiszta, fehér ruhában

van mindig, nekem meg szutykos s csupa folt a nadrágom és ha egy kicsit már felmelegszik az idő, nem húzhatok cipőt. Igaz, amiatt nem búszultam, utálatos dolog nyáron a cipő, de azért a szemem gyakran ráragadt Gitta fényes lakk-topánjára.

— Azért van ez így, mert Gitta apjának több a pénze — intéztem el a kérdést. — Valószínű, többet dolgozik, mint az én apám. Mert csak annak lehet több pénze, aki többet dolgozik. Ez világos... És aztán apám szeret eljánni sörözni, kuglizni; az ügyvéd urat pedig még soha nem láttam ott. En szoktam ugyanis állítgatni a kuglibabukat... A sörözés, kuglizás sok pénzbe kerül, mondja is mindig az édesanyám; az ügyvéd úr azonban nem költ egyikre sem, azért olyan gazdagok. De azért autót nem vehetnek. Autójuk nem lehet nekik.

Gitta nem tetszett nekem. Sovány, nyápic lány volt. Ha haragudtam rá, azt mondtam neki: béka. Hogy mégis megtűrtem magam mellett, annak az volt az oka, hogy finom vajaskenyereket kapott és én kegyesen mindig meg-ettem helyette. Olyan buta volt, hogy nem szerette a vajaskenyeret.

És azért sem bírtam, mert fejébe vette, hogy a feleségem lesz. Követelte, hogy titokban jegyezzem el, lop az apjától tíz darab vadász-töltényt. De még a tíz töltényért se voltam hajlandó eljegyezni, pedig hősi álmod volt, hogy felrobbantam a sárkány barlangját. Ott van a barlangja a Jánkán, a horgos végén. Ez ugyan nem a hétfejű sárkány, de ennek is van öt feje és ez is tud lángot lövelni. Nagy dicsőség lenne, ha legyőzném, a grófék biztosan fel-egednének ülni az utójukra és hozzám adnák feleségül a kis grófkisasszonyt. Most csak két-éves, de megvárnám, míg felnő. Addig is el-jegyezném.

És Gitta még gondolni mer rá, hogy őt veszem feleségül!

Nem engedik át a postát Oroszországból

Csak cenzurázott orosz lapok juthatnak ki külföldre. — A fehér-oroszországi szovjet egyik főembere öngyilkos lett

Berlinből jelentik: A *Nachtausgabe* szerdán megjelenő száma azt írja, hogy Szovjet-Oroszországból nem adták át a postát Lengyelországnak. Ebből arra következtetnek, hogy Moszkvában a helyzet nagyon kiéleződött. Már a külügyminisztériumban is megkezdődött a tisztogatás. A felelős állásban lévő tisztviselőket íróasztaluknál tartóztatták le.

A mostanra tervezett mezőgazdasági kiállítás egy évvel elhalasztották.

Varsói jelentés szerint a szovjethatóságok nemcsak a postát, hanem a szovjetlapokat sem engedték ki az országból. Ugyanis a Szovjet-Oroszországból levő szigorú cenzura ellenére sem tudták megakadályozni, hogy a lapok ne hozzanak olyan dolgokat is napvilágra, amelyekről a szovjet nem akarja, hogy a külföld tudomására jusson.

Magánjelentések részleteket közölnek *Tuchacevszkij* tábornok és társai kivégzéséről. Eszerint a kivégzéseket a moszkvai erőd első vonalán, az úgynevezett „ezüstgyűrűben” hajtották végre. A tábornokok holttestét nem hamvasztották el, hanem közös sírban földelték el és a földet azon a helyen elsimitették.

Moszkvából jelentik: A szovjet Távirati Iroda jelentése szerint *Cserviákov*, a fehér-oroszországi gazdasági bizottságnak elnöke családi okok miatt öngyilkosságot követett el.

MUSSOLINI CIKKE OROSZORSZÁG HALÁLÓS VÁLSÁGARÓL

Rómából jelentik: *Mussolini* olasz miniszterelnök a „Popolo d'Italia”-ban név nélkül hosszabb cikkeket szokott írni. Legújabbán megjelent írása Szovjet-Oroszország mai helyzetével foglalkozik. Többek között ezeket írja:

— Szovjet-Oroszország halálós válságban vergődik. A vég már nem lehet messze. Az olyan hadsereg, amelynek vezetőit egymásra agyonlövők, akár kémekek voltak azok,

Ugy akar tetszeni, hogy minden nap tiszta ruhát vesz fel és heneceg, hogy milyen gazdagok. Cukrot is ad, üveggyölyöt, ceruzát.

Most aztán megkapta a magáét! Hogy autót vesznek! Ilyent hazudni! Még én se hazudom ekkorát, pedig én férfi vagyok.

Másnap, mintha nem történt volna semmi, ott oda hozzám és nyújtotta a vajaskenyérét.

— Nesze... De vigyázz, hogy meg ne iassa a kisasszony.

— Nem kell. Ilyen hazudósnál nem kell.

Könny szökött a szemébe.

— Nem vagyok hazudós.

— Veszte autót?

Sírósan reszket a hangja:

— Igen... veszünk...

Elöntött a méreg:

— Takarodj innen!

Többé nem mert a közelembé jönni. A kisasszonyával sétált, mindig tiszta, fehér ruhában és fényes lakkcipőben. Pedig gyűlölte a kisasszonyt, mert folyton árulkodott rá. Ha meglátott valahol, lesütötte a szemét és belekarolt a kisasszonyba.

En nem törődtem vele, lefoglalták időmet a háború előkészületei, amelyet a kazaházaiak ellen szándékoztunk megvívni.

Egy napon, mikor kivonultam alvezéreimmel, *Sanits Zoltival* és *Fangler Muszival* a Jánkára, terepszemlére, ott zúgott *Gittáék* háza előtt az autó.

Mégis vettem autót!

Es valami megremegtette a lelkemet. Igazságtalan voltam hozzá. Nem hazudott.

Odamentem. Inkább a lelkiismeretfurdalás vitt, mint a kíváncsiság.

Igyekeztem fölényes lenni, de mintha egy láthatatlan kéz szorította volna a torkomat, alig jött ki belőle hang.

— Van autótok? — kérdeztem.

Kitünő ízű majonézt készíthet mindig a „SPHINX” ételolajjal

SPHINX

EZ A MÁRKA BIZTOSÍTEKA A MINDENKORI ELSŐRENDÜ MINŐSÉGNEK

akár nem, sokáig nem tarthatja magát. Min- amelynek sajátmagában sincs bizalma és hite, denesetre olyan hatalomra, olyan erőre, Franciaország továbbra nem bízhatja magát.

A hadsereg kezd szembeszállani az orosz rémuralommal. Zavar Moszkvában, katonai fölkelések az Ural-vidéken és a Távolkeleten

Londonból jelentik: Az angol lapok jelentése szerint Szovjet-Oroszországban a rémuralmi hullám egyre erősödik. Már nemcsak Moszkvában, hanem a vidéki városokban és a kollektív gazda-

ságokban is napirenden vannak a letartóztatások. A legsúlyosabb a helyzet Fehér-Oroszországban, itt a GPU újjászervezet csapatai nagy kegyetlenséggel dolgoznak.

Cserniákov újabb hírek szerint nem családi okok miatt követett el öngyilkosságot, hanem mert őt is felelősségre vonták.

Moszkvában is teljesen zavaros a helyzet. Vorosilov csütörtöki napiparancsa a hadsereget egészen kihagyja a rendfenntartási intézkedésekből. A titkos rendőrség (GPU) fegyveres osztályait mozgósítja, hogy a főváros minden pontján megerősített járőr-szolgálatot teljesítsenek. A moszkvai kerületben 300 ezer főnyi hadosztályt oszlattak fel, mert teljesen megbizhatatlannak bizonyult és több részre bontva elszállítják őket a távoli Oroszország helységeibe.

További londoni jelentések szerint Moszkva kémüldözési mániája egyre fokozódik. Mindenki trotzkijista már, aki él. Fehér-Oroszországban több, mint száz szovjet vezetőt tartóztattak le. Azzal vádozzák őket, hogy elősegítették Fehér-Oroszország gazdasági leromlását.

Ukrajnában egy nagyobb szabású gazdasági elgáncsolási (szabotage) tervet lepleztek le. Huszonöt községi bírót tartóztattak le, s kívülük az ottani pártvezetőség sok száz emberét elfogták, mert bebizonyosodott róluk, hogy a tavaszi termést igyekeztek megsemmisíteni. A termést és az élő állatokat is veszedelmes mérgekkel, különféle bacillusokkal és ragály terjesztésével akarták elpusztítani.

Az Uralhegység vidékéről úgy Minskből, mint Jekaterinburgból (jelenleg Swerdlowekből) katonai felkelések hírei érkeznek. Szibéria távolkeleti vidékein a GPU letartóztató eljárásai megakadtak, s a hadsereg a titkos rendőrség csapataival több helyen összeütközött.

Blücher tábornagy helyzete még nincs tisztázva. De annyi bizonyos, hogy Moszkvából már eltávozott és visszatért távolkeleti állomáshelyére.

Vöröstre gyúlva ugrott fel a hátsó ülésről.

— Van — pihegte boldog büszkeséggel.

Tudtam, hogy azért boldog, mert odamentem, de csak a büszkeségét láttam meg.

— Rendes — mondtam, most már hidegen, közömbösen. Lakott benne valami a véremben, a szívemben, ami ellene tüzelt. Egy pillanat alatt elfelejtettem, hogy igazságtalanul bántottam s most tulajdonképpen ki kellene engesztelnem.

— Beleülhetsz — ragyogott az arca.

Zsebre vágtam a kezem, mintha egyáltalában nem érdekelné a dolog.

— Beleüljek? — kérdeztem magamtól kelletlenül.

Kedvesen, csillogó szemmel nyújtotta a kezét.

— Beülhetsz, ha megcsókolod a kezem.

Vad, esztelen indulat szikrázott fel bennem.

Brutálisan ráütöttem a kezére s hátralöktem az ülésre.

— Nesze!

A sofőr kiugrott az autóból, elkapott és rettenetesen elvert. Gitta hiába sikoltozott:

— Ne bántsa! Ne bántsa!

A szégyen távol tartott az utcájuktól.

Néha-néha láttam az autóban fehéren gubbasztva, mint egy kis veréb, olyan volt, de többé már nem kerültünk össze az életben. Később intézetbe vitték, mi meg más városba költöztünk.

... Tegnap, sok-sok év után, egy kék Cadillac-autóban suhant el előttem. Megismertem, nem lehetett más, csak ő. Sápadt, fehér arcát nagyszülő kalap árnyékolta s éreztem, hogy ez az árnyék ráborul az egész életére. Nem tudom, asszony-e, lány-e, Pesten lakik-e vagy Eger-szegen, csak azt tudom, hogy boldogtalan.

Mozdulatlan szomorúsággal nézett el a sofőr feje fölött.

ELVEK — HARCOK

A fasizmus és az Egyház

Louise Diel könyve: Kampf, Sieg und Sendung des Faschismus, az olasz fasizmus és a katolikus Egyház viszonyáról a következőket mondja: „Arra a magatartásra, amelyre a fasiszta állam köteles az Egyházzal szemben, Mussolini adja a jópéldát. 1922 november 16-i első beszédében az új kormány feje a Mindenható segítségét kérte. Ezt nem azért tette, hogy valakire hatást gyakoroljon, hanem meggyőződésből. Az az 50 ezer líra ajándéka, amelyet olyan betegek számára utalt ki, akik Lorettóban keresnek gyógyulást, valamint az első katolikus egyetem alapítása sem tekinthető a fasizmus propagandájának. Behozták a fasiszta szombatot ünnepnapnak, hogy a vasárnap megszentelését lehetővé tegyék”. Azt mondja valahol Mussolini, hogy „a vallás elleni harc voltaképp a szellem elleni harc”. A vatikáni szerződés aláírása után a Vatikán állam szuverenitását a következő szavakkal ismerte el: „A lateráni szerződés nem csatol a Vatikán városhoz olyan új területet, amely már előbb nem tartozott hozzá, hanem csak olyat, amelyhez joga van s amelyet a világ semmiféle erőszaka és forradalma nem vehet el tőle. Az embereknek tudomásul kell venniük, hogy a Vatikán város olyan távolságra van az olasz államtól, amelyet még akkor is ezer kilométerekkel kell mérni, ha ez a város véletlenül 5 perc alatt is elérhető és 10 perc alatt körüljárható. A lateráni egyezmény nagy jelentőségének hangsúlyozására beszédeiben minduntalan visszatér, még 1936 októberében tartott bolognai beszédében is „nagy szerű eseménynek” mondja a kibékülést s hozzá teszi: „Egy nép életében rendkívül fontos, hogy az állam és az Egyház az egyesek lelkiismeretében és a nemzeti lelkiismeretben békés összhangban legyen. Rómát szent városnak nevezi, mert benne a katolicizmus bölcsője ringott s azt kívánja minden olasztól, hogy Rómának ezt a szent jellegét tartsa tiszteltben.

Spanyolország veszteségei a polgárháborúban

A „Freiburger Nachrichten” egyik utóbbi száma érdekes statisztikát közöl, amely a közeli egy éve tartó polgárháború veszteségeinek napi összegét 100 millió pezetára teszi. A háború eddigi veszteségeinek teljes összege a statisztika szerint 50 milliárd pezeta. Fele az összegnek az elpusztult értékekre esik, a másik fele pedig az ipar, a kereskedelem, a földművelés és a kereskedelmi hajózás elmaradt jövedelmeire. A kár, amelyet eddig Toledo, Malaga, Oviedo, Irun és Madrid szenvedett, mintegy húsz milliárd pezetára megy. Békében a spanyolországi termőföldek mintegy 50 százalékán cukorrépát, dohányt, szőlőt, gabonát és burgonyát termeltek; ma a megművelt területek a békebelinek a felét sem teszik ki, aminek következtében erős hiány jelentkezik máris búzában, árpyában és burgonyában különösen. Az állattenyésztés, amely békében Spanyolország egyik főjövedelmét képezte (évente átlag 1215 millió pezetát) szinte kizárólagosan csak a hadban álló felek ételmezésére van beállítva (400 ezer harcost kell ételmezni) úgyannyira, hogy egyes vidékeken a polgári lakosság alig juthat húshoz. Az iparágak közül egyedül a gyáripar őrizhette meg rendes termelési menetét. A kereskedelmi tengerészet, amely a polgárháború kitörésekor 640 hajón 900 000 regisztrertonná-tartalommal bonyolította le a tengeri kereskedelmet, teljesen feloszlott: a hajókat részint elsüllyesztették, részint kivonták a forgalomból, részint pedig egyik vagy másik párt hadianyag szállítására foglalta le. A Spanyol Bank, amely valamikor egyike volt Európa legnagyobb bankjainak, minden tartalékkészletét elvesztette, pedig a háború kezdetén volt még 2200 millió pezeta

arany-, 669 millió pezeta ezüsttartaléka és 302 millió pezeta külföldi követelése. Az aranytartaléknak több mint a fele Franciaországba, Angliába, Oroszországba és Hollandiába jutott hitelek biztosítására és szállítások fizetésére, a többit a népront kormányja használta fel odahaza. A külföldi követelések elfogytak, az ezüst sorsáról pedig nem tud senki semmit. Meddig fog tartani, amíg Spanyolország ezeket a rettenetes veszteségeket s amik még következnek, kiheveri?

Az istentelen mozgalom sikertelensége

Ez év februárjában tartották meg Moszkvában azt a nagy kongresszust, melyen az ateisták és szabadgondolkodók adtak egymásnak találgat. Bár 46 országból mintegy 1500 kiküldött jelent meg, az általános benyomás mégsem az volt, hogy az istentagadás valami nagyon győztesen nyomulna előre. Oroszországban ugyan az istentelen mozgalomnak nagy propagandája 1936-ban igen megnövelte a szövetség tagjainak

Horváth Richárd:

Tízperces szentbeszéd

Az évnek vasár- és ünnepnapjára, azonkívül 17 alkalmi beszéd.

Ára 85 lel és portó.

Megrendelhető: könyvosztályunknál

CONDOLJA MEG
MELY BOLDOGSÁG

kedvünk szerint járni
kelni, fájdalmak nélkül...

mily kellemes érzés az üde bőr és a hajlékony test. Mindez nagyon is egyszerűnek tűnik, ha megvan, hiszen ez a tökéletes egészség. Azonban nagyon sokan vannak, akiknek ez legnagyobb vágyuk... Akar-e örülni az életnek? Védkezzen az intoxikáció állapotosságai ellen, mert ez a legtöbb megbetegedés eredeti okozója. Mi a belső intoxikáció? A húgysav, a húgysav (urea), a sók, az ételsav, az összes betegséget okozó bacillások, a felesleges zsíradékok, a szervezetben feleslegesen visszatartott élelmiszer-salokok, amelyek a legsúlyosabb zavarokat okozzák. Mindezeknek a szervezetből való eltávolítása természetes módon kellene lefolyjon, azonban a mai modern életformánk túlságosan gyorsított és ennek következtében az anyagcsere folyamat meglassul és szükség van a gyökeres kezelésre. Ehhez a kezeléshez a legkiválóbb orvosprofesszorok URODONALT-t ajánlanak, amely egy elsőrendű terapeutikus készítmény és amelynek tökéletes hatása valószínűleg csodákat tesz a belsőszervek egyensúlyának helyreállítására és megtartására.

NEHÁNY VÉLEMÉNY

„Ez a gyógyszer óta használok az Urodonal-t, mert cukorbetegségben és aritmiában szenvedek; ép most folytatom le egy háromszoros üvegből álló kúrát és kijelentem, hogy jól érzem magam... Elkezdéseknél szedtem gyógyszeremet, amely nagyon kellemes.

M. G. Paris.

Terapeutikus ellenőrzés eredményéből közlöm, hogy 45 éves felesem, aki arctájában szenved, Urodonal-tal lett kezelve, megjegyzem, hogy a betegség örökített természetű, mert feleségem Édes Anyja is szenvedett e bajban. Az Urodonal kezelés folytán a nagyon erős és gyakori rahamokkal jelentkező fájdalmak, pár hónap óta megszűntek. Dacára annak, hogy tekintettel a betegség családi eredetére a tökéletes gyógyulásban nem hiszem, hogy-savat kiválassza és eltávolítsa. A továbbiakról értesíteni fogom.

URODONAL

Megfiatalítja szervezetet. És megóvja a betegségektől
Kapható: Gyógyszertárakban és Drogériákban

CHATELAIN KÉSZÍTMÉNY

MEGBIZHATÓ MÁRKA

számát (hat és fél millió), de sokat levon az értékéből az, hogy ebből a számból legalább egy millió erőszakkal beírt katonát, egyharmada pedig a 18 éven aluli ifjúságot jelenti. Az is köz tudomású, hogy egyesek megfizetik a tagsági díjat, hogy békét hagyjanak nekik, de titokban annál jobban ragaszkodnak vallásukhoz. Itt írjuk meg azt is, hogy az orosz iszentelének központi lapja, mely Moszkvában jelenik meg, pályázatot hirdetett olyan könyv számára, mely a leghatásosabban bizonyítja be, hogy nincs Isten. A pályadíj 25 ezer dollár. Tudatlanságukban vagy elvakultságukban még mindig nem tudják, hogy évszázadok hitetlenjei próbálkoztak már meg hasonló felkattal, de még egyiknek sem sikerült a világtörténelem folyamán.

Papini filmet ír

A mai világirodalomnak egyik legnagyobb nagysága kétségtelenül a katolikus Papini, aki megtérése óta nemcsak nem vesztett alkotóerejéből, hanem annál sokoldalúbban és meglepően bontakozik ki. A fasiszta állam is nagyon megbecsüli Papini tehetségét. Alig egy esztendeje, hogy egyetemi tanárrá nevezték ki, bár nem a szokványos tanári pályát futotta be, most pedig egy királyi rendelet az olasz akadémia tagjai sorába is meghívta. Egyetemi tanársága máris igen termékenynek mutatkozik. Az új, revideált olasz irodalomtörténetnek első kötete már sajtó alatt áll és égő kíváncsisággal várja az egész irodalmi világ. Amellett időt talál arra is, hogy a szellemi élet minden ágával törődjék. Nem kis meglepetést fog például kelteni az a hír, hogy Papini legújabbán egy teljesen eredeti és minden eddigittől eltérő filmszenáriót írt. Témája Siéni szent Katalin, s mint a szerző maga elárulta, három nagy részből áll: a Szent menekülése a világból, visszatérése a világra és győzelme a világ felett. Ez az első alkalom a film történelmében, hogy egy katolikus költő kísérli meg szent dolgot vászonra vinni.

A spanyol nemzeti csapatok diadalmas előhaladása a baszk tartományban

A Bilbao körüli harcok eddigi története. — Franco tábornok a baszkokat békére akarja rábírn

Párizsból jelentik: A Guipuzkoa és Biskaya nevű s főképpen baszk lakosságú tartományok meghódításáért a spanyol nemzeti csapatok áprilisban kezdték meg nagyszabású támadásukat. A hadműveletet négy hadosztal összeműködésével végezték. Az első a tartományok délnyugati szögletéből hatolt előre, a második és harmadik délkeletről és keletről, míg a negyediknek az északi tengerparton kellett előtörnie. Mindnégy hadosztal közös célja a Bilbao körülvétele és az ottani találkozás.

A két és fél hónap óta tartó támadási művelet egy 120 kilométer hosszú ellenséges vonalat tört át s 50 kilométeres szélességben vitte előre délnyugat és délkelet felől a támadást. Annál nehezebb volt ez a feladat, mert nehéztűzű hegyvidékeken kellett végrehajtatni.

Április 10-ikéig elfoglalták az első ellenállási magaslatokat és szorosokat, április végéig ostrommal bevették Durango és Eibar városokat, s a baszk tartományok kiépített védelmi vonalának első övezetét Udaltól a Beizabal magaslattig. Május 12-ikéig a tengerparton is előhaladt a negyedik hadosztal és elfoglalta Bermes kikötővárosát.

Ettől kezdve az összes hadosztalok a támadási műveletek harmadik időszakába jutottak. Ebben az időszakban foglalták el a nemzetiek a Bilbao környéki hegységeket egész övezetét. Itt semmisült meg a baszk hadsereg derékhada s egyuttal a második kiépített vonal, melynek Solluve, Jata, Bizkargi és Urrutuchu voltak a főtámaszpontjai. Ezek május 26-ikéig mind a nemzeti csapatok hatalmába estek s a győztesek 127 ágyút, 400 gépfegyvert és több millió töltényt és több tízezer fegyvert zsákmányoltak. Ilyen diadalmas előnyomulással kiérkeztek a hegységekből a Bilbao előterében lévő síkságra. Azóta kezdődött a támadási művelet negyedik időszaka, mely alatt

a nemzeti csapatoknak mind a négy hadosztala Bilbao előterébe érkezett, illetve a negyedik (a tengerparti) hadosztal odaérkezését minden órában várják.

A Paris Soir szerint valószínű, hogy közvetlenül Bilbao előtt a nemzetiek előnyomulása meglassul. A hadvezetés be akarja várni az északi hadosztal megérkezését. Ezenkívül időt akar adni a baszk kormánynak, hogy jobb belátásra térjen és a várost vérontás nélkül feladja. Egyébként a nemzetiek hadműveletének végső célja is volt, hogy az északi tengerparton levő ellenséges rést betömje, mert onnan a Burgosra és Asturiára való beütés veszélye fenyegetett. Másrészt az így felszabaduló nemzeti erőket, most már a Madrid elleni összpontosított támadásra akarja fordítani.

Vörös matrózok lázadása a Bilbaoból menekülők egyik hajóján

Párizsból jelentik: A franciaországi La Rochelle kikötőben szerdán izgalmas események játszódtak le. Szerda délelőtt érkezett meg a la rochelle-i kikötőbe a spanyol köztársasági hadiflotta Ciscar nevű torpedórombolója, amely 116 menekültet hozott Bilbaoból. A torpedóromboló matrózai, mielőtt a hajó horgonyt vetett volna, fellázadtak és tisztjeiket bezárták fülkéikbe. Ezután vörös matróztanácsot alakítottak és átvették a parancsnokságot.

A hajóról egyedül Margati fregattahadnagynak sikerült megmenekülnie. Sikeres partrajutása után jelentést tett a francia tengerészparancsnokságon, ahonnan három fran-

cia torpedórombolót küldtek ki a fellázadt matrózok megfékezésére. Az egyik torpedóromboló közvetlen a Ciscar mellett állott meg. Amikor ezt a lázongó matrózok észrevették, a Ciscar ágyúcsöveit egyenesen a francia torpedóromboló felé irányították. Egész délután így nézett farkasszemet a két hajó. A francia kikötő parancsnoksága felkérte a spanyol konzult, hogy kezdjen tárgyalásokat a Ciscar fellázadt matrózaival a bilbaói menekültek partraszállítása céljából. A hajó „matróz-parancsnoka” előbb csak 61 embert akart partraszállítani, mert a többi 55 katonaköteles — mint mondotta. Később egy 38 éves férfi kivételével valamennyi menekültet szabadonbocsátották. Erről az egy menekültől azt állítják, hogy szökevény katonatiszt. La Rochellben azt hiszik, hogy az

Hivatalos jelentés Hodzsa cseh miniszterelnök tárgyalásairól

A nyilatkozat a kisantant államainak egyetértését és a közös érdekekben való együttműködését hangsúlyozta

Bucuresti. Saját tud. Hodzsa Milán tegnap a csehszlovák követségen nyilatkozott a sajtónak:

— A megegyezések, — mondotta, — amelyeket Tatarescuval és Antonescuval létesítettem, arra készítetnek, hogy reménykedjem a Kisantant megingathatatlan jövőjében. *Politikai, gazdasági tekintetben epigy, mint a katonai együttműködés dolgában jó szövetségesek módjára egyetértettünk.* Elhagytuk a diplomáciai nyelvezetet és nyíltan megbeszéltük a való helyzetet. Bármilyen kényes kérdéseket is ölel fel az, semmi se választ el minket, minden csak összekapcsol.

— A nehéz pillanatok, amelyeket most Európa átél, minden eleven erőtlől és idealizmustól megkívánja a hozzájárulást. A Kisantant megadja ezt. Mindenről beszéltünk ami érdekkel bennünket. Érdekel minket, hogy erősek legyünk, hogy együtt meg tudjuk védeni magunkat bárkivel szemben. Érdekel minket, hogy együttműködjünk országaink felvirágoztatására; érdekkel minket, hogy mindent felhasználjunk, ami jóindulatot és őszinteséget mutat irányunkban. Igy a Duna-medencében tudni fogjuk elősegíteni a nagyhatalmak kivitel érdekeit. *De tudni fogjuk a lehető legnagyobb összhangot, megbékélést és együttműködést is megvalósítani minden szomszédunkkal, azokon a területeken, ahol az igazság ezzel nem ellenkezik.*

— Holnap a Dunán, Cladovan találkoznak Stojadinovicsal és biztos vagyok, hogy ez a találkozás ugyanazokat az örömdélményeket fogja meghozni. A tárgyalások befejezése után közleményben közölni fogjuk ezt a sajtóval.

A bucaresti megbeszélésekről hivatalos közleményt adtak ki. Eszerint:

A megbeszélések a tisztelet a barátság és a tökéletes egyetértés jegyében folytak le, a gazdasági és a politikai kérdések területén egyaránt. A két ország közötti együttműködés a Kisantant keretében napról-napra teljesebb lesz. A megbeszélések során a két országot érdeklő fontos gazdasági és pénzügyi kérdések oldódtak meg. A két kormányelnök megerősítette megállapodását a két ország közötti kereskedelmi forgalom növelésének szükségességére vonatkozólag. A két miniszterelnök megállapította, hogy ezek gyorsított ütemben haladnak s hogy a rendelkezés kifizetésére kötött megállapodások megelégedésre működnek.

állítólagos szökevény katonatiszt a baszk kormány egyik tagjának közeli rokona, akit túszként vissza akarnak tartani.

A baszkok rádiója a valenciai kormány ellen

Párizsból jelentik: A Matin jelentése szerint a bilbaói rendőrfőnök több bilbaói hivatalos személyiség kíséretében Bayonne-ba érkezett. A hivatalos személyek közül az egyik így nyilatkozott:

— Borzalmas sok vér ömlött már a spanyol földön. Mi, baszkok ragaszkodunk egyházunkhoz. A valenciai kormányt terhel mindenért a felelősség.

Az általános helyzet megbeszélése után folytatták a prágai tanácskozásokat a Duna-medence államainak együttműködése kérdésében és rámutattak a gyakorlati eszközökre, amelyek ezt a célt szolgálhatják. Hangsúlyozták ragaszkodásukat a népszövetségi egyezményhez, amelynek elvei együttműködésük alapját képezik.

A népszövetségi paktum esetleges módosítása kérdésében leszögezték, hogy semmiféle változtatást nem fogadnak el, ami az egyezményt gyöngíthetné, hanem csak azokat, amelyek nyilvánvalólag erősítik azt.

AZ OROSZOKKAL VALÓ KAPCSOLATOK KÉRDÉSE

Belgrádból jelentik: A kisantant miniszterelnökök közötti értekezlet főcélja a szovjet-országi események megbeszélése lesz. Jugoszláv hivatalos körök meggyőződtek arról, hogy a kisantant államoknak Szovjet-Oroszországgal szemben egységes álláspontot kell elfoglalniuk, illetve felül kell vizsgálniuk eddigi politikájukat.

Párizsból jelentik: Titulescu volt román külügyminiszter Radulescu volt külügyi államtitkár esütőrtökön Londonból Párizsba érkezett. Még az este folyamán tovább utaznak Prága felé. Hír szerint Titulescu arról akar tájékozódni Prágában, hogy a cseh külügyi kormányzat nem változtatta-e meg eddigi álláspontját az oroszokkal való barátkozás kérdésében.

Kedvezményes I. osztályú fűrdőjegyek az Episcopesti fűrdőbe, kiadóhivatalunkban kaphatók

Különböző férgek

kiváltképpen poloskát
lakásokban és szállásokban,
istállókban, stb.-ben
mindenki veszély nélkül

Diametan
kigőzölési-szerrel elfávolthat.

750 gr. elegendő
30 m²-es
helyiségnek

Mihelics Vid:

PORTUGALIA, a rendi alkotmány országa

Eszetek és ösztönötök mentsen meg titeket mindenkor nagy
őseink dicső keresztény hagyományainak elárulásától

**Salazar, aki sohasem volt népszónok — hallgat
és dolgozik**

(Második befejező közlemény.)

Mert különös egyéniség ez a Salazar. Az egy héten át tartó szakadatlan ünnepek során egyetlen egy beszédet sem mondott a nagy nyilvánosság előtt. Felszólt a képviselőházban és a szaktestületi kamara emlékülésén beszélt küldöttségek előtt, de a nagy tereken, ahol hangszórók közvetítik az indulókat és a vezényszavakat, hangját sohasem lehetett hallani. Áll, mint érző szobor, belső indulatai, olykor kifejezést nyernek az arcán, de egyébként mozdulatlan és néma. Mindenki mondja, hogy kerüli a közszereplést. *Sohasem volt népszónok.* Még az emberek elől is kitér azzal, hogy neki dolgoznia kell. Mintha érezné, hogy ebben is példát kell nyújtania annak a Portugáliának, amely az ő uralomrajutásáig nem nagyon kedvelte a munkát. Hallgatását nem törte meg a légiók előtt sem, amelyek pedig most talán legközelebb állnak szívéhez. Tegnapelőtt azonban fogadta a légiók vezetőit s a miniszterelnökség dísztermében rövid beszédet intézett hozzájuk. Utolsó szög kidolgozott, igaz professzoros beszédet.

— A felvonulás és az ünnepi eskütétel — mondotta többek között — gyönyörű volt, de én mindenkiféle azért örültem a látványoknak, mert bizonyosága annak az erkölcsi megváltozásnak, amely az ország minden részéből felém sugárzik. Most, hogy az önök tiszta szemébe néztem, szilárdan meg vagyok győződve arról, hogy erőfeszítéseink nem veszhetnek kárba. Nem volt még forradalom, amely oly mélyreható volna, mint a miénk. Annyi ének munkája után bizonyosan elmondhatom majd: egy olyan hazát hagyok hátra, amelyben a nemzet érzése egészen más, mint abban az országban volt, amelyet kezembe vettem...

A kivágott fatörzs

Tegnap négy gyermeket látott ebédén Salazar. A légionárius-jelöltek, a „*mocidade portuguesa*”, a „portugál ifjúság” négy küldöttje, akikkel azután együtt jelent meg a *Torreiro de Paço*-n rendezett gyermekgyűlésen. Előzőleg délelőtt 10 órakor *Antonio de Patrocínio Dias* bejai püspök megáldotta a „*mocidade*” zászlóit. Közbevetőleg megjegyzem: nekem is fellükt,

hogy az állami hatóságok nem vesznek részt hivatalosan az ünnepek egyházi részén, bár Salazar kimondottan keresztény-rendi államot épít. Az okot azonban már sejtem s remélhető-

Semmi kétség, az 1926 május 28-iki forradalom egymagában is megérdemli, hogy ünnepezzük. Az ünnepek azonban, mint eddig is, ebben az évben sem csupán az emlékezésnek szólnak. A napilapok 40, sőt 60 oldalas mellékletekben számoltak be arról a munkáról, amelyet a Salazar-rezsim a legutóbbi évforduló óta végzett. Az alkotásokat természetesen még nem tudhattam megtekinteni és csupán a hivatalos adatok nyomán nem akarom felsorolni, hogy micsoda és mennyi közművet, kútat, épületet és utat avattak fel ezen a héten Lisszabonban és vidékén. Egyet azonban megemlítek, ami mint szociálpolitikusnak elsősorban megragadta figyelmemet: az *olcsó és egészséges munkáslakások tömegét.* Az év elejéig Lisszabonban 629, Portóban 666, Bragában 76, Portimában 100, Vila Viçosaiban 76, Bragában 24 munkáslakást adott át rendeltetésének a rendi állam. Az idei évben Lisszabonban és Portóban 2.300.500 escudót irányoztak elő ugyanerre a célra. A népművelésre szolgáló népházak száma ebben az évben pontosan százza emelkedett.

Egyenesen megható különben az az erőfeszítés, amellyel Salazar a kulturális szintet igyekszik fokozni. Megérkezésem napján nyílt meg Lisszabonban a könyvnap: sátrakban árulták az utcákon 10 százalékos áremeléssel a könyveket. Minap avatták fel — érdekes kezdeményezés-ként — azokat a szabadtéri könyvtárfiókokat, számszerint hatot, amelyeket a lisszaboni városi könyvtár a nagyobb parkokban rendezett be. Rövidesen megnyílik a színházi kiállítás, első ebben a nemből, amely a portugál színpad fejlődését mutatja be. Légvédelmi és balesetvédelmi kiállítás is látható. Tegnap, vasárnap, a portugál népviseletet vonultatták fel Lisszabon legnagyobb parkosított terén, a Campo Grandén, amelyet éppen a minap kereszteltek át „Május 28-ának teré”-vé.

Ezt a folklorisztikai bemutatót, amely a hétnapos ünnepek befejezője volt, szintén végignéztem. Ahol egyszerű és szegényes, hol színpompás és gazdag népviseletek feltűnő eltérései nyilván azt árulják el, hogy még a kö-

leg rövidesen be is számolhatok róla. Mert, hogy egyházi részről minként vélekednek a nemzeti rezsimről, azt már a bejai püspök 'eg-nap elhangzott remek zászlóavató beszéde is elárulja.

— Eljöttem — mondotta — közétek, mint Istennek a lelkiekre rendelt szolgálója és a haza odaadó fia, hogy kiáltam nektek: feltámadás! Igen, támadjatok fel és fejezzétek be Portugália feltámadását! Annak a Krisztusnak nevében kívánom ezt, aki életében annyi halottat keltett fel s azóta is annyi lelket támaszt új életre. Támadjatok fel abból a letargiából, amelyet a materializmus idézett elő hazánkban, lássátok meg Isten örök szándékait s itassátok át szíveteket a jobb, a nemesebb és a bátrabb élet bizodal-mával. Eszetek és ösztönötök mentsen meg titeket mindenkor nagy őseink dicső keresztény hagyományainak elárulásától.

Lisszabon egész este visszhangzott a gyermekek énekétől:

*Querer! Querer! E lá vamos!
Tronco em flor, estende os ramos
A mocidade que passa!*

*Querer é a nossa divisa,
Querer — palavra de graça,
Grito das almas felizes!*

Próza fordításomban:

*Akarni! Akarni! S mi itt vagyunk!
A kivirágzott fatörzs kiterjeszti ágait,
Az ifjúságot, mely előttetek halad!*

*Akarni, ez a mi jelszavunk,
Akarni — a kegyelem szava,
Boldog lelkek ujjongó kiáltása!*

Nemcsak szavak — tények

zelmultban is ennek a kis országnak völgyekre szagatott vidékei egy-egy kis közösségként éltek egymástól elzárkózva. Legjobban azonban az lepelt meg, hogy éppen a két-három legszegényebb csoport táblát vitt maga előtt, amelyre még otthon, látható műgonddal festették rá ezeket a szavakat:

— Deus, Patria, Salazar! — Isten! Haza, Salazar!

Minden olyan szívből fakadóan, mélységesen átérzve, hogy *forrása csak az önkéntes hódolat és szeretet lehet*, nem pedig a kényszer. S ha arra gondolok, hogy Salazar az egyetlen diktátor ma Európában, aki a párt-hadsereget közel tízéves uralom után szervezte meg s nem ilyen párt-hadsereg révén került az élre, akkor úgy érzem, mindenkinek, még a formális demokrácia legliberálisabb szószólójának is el kell ismernie a portugál miniszterelnök kivételes nagyságát.

De egyébként is, helyes-e vele kapcsolatban a „diktatúra” kifejezés? Az *Aurigny* fedélzetén, amely Lisszabonba hozott, a nizzai portugál alkonzul ekként büszkélkedett:

— Nálunk, uram, szabadság van. Minden a népért történik!

Garmona elnök pedig ünnepnap nyilatkozatában ezt hangoztatta:

— A mi diktatúránk lágy, az *összefogás és egyetértés szelleme hatja át.* Atyai vezetés ez, méltó a május 28-iki forradalomhoz, amely egyetlen csepp vért sem ontott. A miniszterelnök úr, akinek rendkívüli képességeit kormánybalépése óta nem szüntem meg csodálni, a meggyőződés eszközével dolgozik. Véleményét mindenki kikéri, mindenki meghallgatja s önként neki adja az utolsó szót...

Eppen azért jöttem Portugáliába, nem csekély nehézségek árán, hogy megnézzem, vajjon valóság-e az a rendi alkotmány s különösen munkaalkotmány, amelynek — csupán a papiros nyomán ítélve — Európa valameny-nyi nem-liberális rendszerei között a keresztény állameszme leghűségesebb követését kellett betudnom? Remélem, egy hónap múlva tisztán fogok látni.

HIREK

Központi szerkesztőség, kiadóhivatal
és előfizetés teljesítési helye

Oradea, Strada Regele Carol II. 5
ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Heföldön: Egész évre 800, fél évre 400
 negyedévre 210, egy óra 70 le.
 Magyarországon: Egész évre 50 P, fél évre 25 P, negyedévre 15 P.
 Egyes szám ára 20 fillér, vasárnap és ünnepeken 24 fillér.
 Postatakarékpénztári csekk számlánk száma: 80.037.
 Telefon: 27.

Felelősszerkesztő: **PEREDI GYÖRGY**
 Cluj szerkesztő: **dr. Sulyok István**
 Cluj, Piata Unirii 13.

Szűziratokat nem örvünk meg és nem adunk vissza.
 Csak a választásbélyeges megáldozatokra válaszolunk.

Időjárás

A bucaresti időjárás-kutató intézet jelentése szerint a várható időjárás a következő: Északnyugati szél, sok eső, nyugaton a hőmérséklet tovább süllyed.

ELŐKÉSZÜLETEK A PÁPAI NUNCIUS FOGADTATÁSÁRA. Timisoara. Saját tud. Pacha Agoston dr. megyéspüspök körlevélben értesítette papságát Cassulo apostoli nuncius jövő heti látogatásáról. A püspök felhívást intézett a papsághoz, hogy lehetőség szerint minél több lelkész vegyen részt a nuncius látogatásával kapcsolatos ünnepségeken. A fogadtatásokon, illetve a tisztelgésen értesülésünk szerint a hitközségek nevében Martzy Mihály tanár, belvárosi hitközségi elnök s a Katolikus Népszövetség egyházmegyei tagozatának elnöke köszönti magyar nyelven a pápai nunciust, Kräuter Ferenc dr. szenátor pedig német nyelven. A delegáltak részéről adott szerenádok nem lesz szónok. A tisztelgésekre meghívott kaptak a papság, a hitközségek és a hatóságok.

Román tisztviselőknek állami magyar alkalmazottakkal való barátkozása nem „irredentizmus”. Mercurea-Ciuc. Saját tud. Buratu Vasile, N. Mihailescu, Ioan Niculescu és Efrim Nicolae petru-raresi államvasuti tisztviselőket azzal „vádolta” el egy névtelen feljelentés a CFR vezérigazgatójánál, hogy Biró József, Fitori János és Sötő Sándor ugyancsak petru-raresi vasuti alkalmazottakkal melegen barátkoznak és így nem fejtnek ki olyan tevékenységet és magatartást, mely kívánatos volna az „állam magasabb szempontjai” érdekében. Egyes-nesen „irredentizmus”-nak minősíti a titkos feljelentő ezt a barátkozást. A feljelentést vizsgálat követte. Megállapította a bizottság, hogy a megvádolt vasuti alkalmazottak minden tekintetben kifogástalanul teljesítik kötelességüket és ha szívélyes kartársi viszony van egymás között, az még nem irredentizmus. Egyébként a névtelen feljelentés szerzőjének kiderítésére szigorú vizsgálat indult.

ROMÁNIÁBA REPÜL A FRANCIA LÉGÜGYI MINISZTER. Bucuresti. Saját tud. Pierre Cot francia légügyi miniszter június hó 21-én repülőgépen Bucuresztbe érkezik. Június 23-án a külügyminiszter díszbédét ad a tisztelgetésre, amely alkalommal beszédek fognak elhangzani.

Per a felosztott városi vállalati nyereség miatt. Timisoara. Saját tud. A háztulajdonosok egylete pert indított a helyi közigazgatási bíróságnál a városi időközi bizottságnak azon határozata ellen, hogy a jövedelmező városi vállalatok nyereségéből kilencszázezer leinél többet az időközi bizottsági tagok közt, közel háromezerötvenezer leit városi főtisztviselők és kisebb-nagyobb összegeket vállalati tisztviselők közt osztanak ki. A háztulajdonosok egylete hangsúlyozta, hogy a nyereséget inkább a ráfizetéssel dolgozó városi vállalatok veszteségeinek pótlására kellett volna felhasználni. A közigazgatási bíróság a városi ügyészség vezetőjének kérelmére kimondotta, hogy a háztulajdonosok egylete nem közvetlenül érdekelt fél ebben az ügyben, miért is beadványát elutasítja, azonban hivatalból meg is foglalkozik az ügyvel. A városi ügyész tovább kifogásaira, hogy a felülvizsgálati jog csak a legfelsőbb számvevőszékét illeti meg, a közigazgatási bíróság kimondta végül, hogy tényleg nem illetékes ebben a kérdésben.

* Ha reumás ízületi gyulladása, epe- és májbántalmak vannak, vagy érelmeszesedésben szenved; ha hólyagbajának gyógyulását akarja elérni, ez esetben csak egy tanácsot lehet Önnek adni: használjon URODONAL-t.

NEGYEDSZÁZADOS KANONOKI JUBILEUM. Timisoara. Saját tud. Bappert Lajos nyugalmazott detai apátplébános csütörtökön jubileumot ült: negyedszázados jubileumát annak, hogy a székeskáptalan címzetes kanonokjává nevezték ki. Bappert apát előbb caransebesi, majd detai plébános nemrégiben vonult nyugalomba és általános megbecsülésnek és tisztelgetésnek örvend.

NEM KÖTELEZHETŐK A HUSIPAROSOK ÜZLETI KÖNYVEK VEZETÉSÉRE. Timisoara. Saját tudósítónktól. Kiszling Vilmos hentesre és mészárosra a pénzügyigazgatóság közgei négyezerszáz lei bírságot vetettek ki, mert megállapították, hogy nem vezet üzleti könyveket. A törvényszék elé került a dolog s a bíróság kimondotta, hogy a hentes és a mészáros: iparos és nem kereskedő s így üzleti könyvek vezetése nem kötelezhető. Így aztán a bírságot a jegyzőkönyvet hatálytalannította a bíróság.

Hatalmas részvét kísérté utolsó útjára Bakator József plébánost

Salontáról jelentik: Hatalmas részvét mellett temették el szerdán a hajduváros római katolikus plébánosát, az Arany János Társaság elnökét és a salontai Magyar Párt alelnökét, Bakator Józsefet.

A temetésen nemcsak felekezeti, hanem faji és társadalmi különbség nélkül megjelent Salonta polgársága és könnyes szemmel kísérték utolsó földi útjára szeretett plébánosukat, jó barátjukat és vezérüket. De nemcsak a hajduváros polgársága sorakozott fel Bakator József koporsója után. Ott volt az oradeai káptalan képviselőjében Imrik S. Zoltán preláthus-vanok és Bánáss László tb. kanonok.

Az Országos Magyar Pártot dr. Markovits Manó, a párt bihormegyei tagozatának elnöke képviselte a temetésen. Az oradeai és a vidéki katolikus papságnak is számos tagja volt jelen az ezrekre menő gyászolók tömegében. Salonta városában 50 év óta nem volt ilyen nagy temetés, amilyen az általános részvét ily hatalmas arányban nyilvánult volna meg.

Bakator József római katolikus plébános holttestét a plébánia-templomban ravatalozták fel. A ravatalt teljesen beborították a virágok és a koszorúk. A beszentelést és a temetést szertartást Molnár Kálmán püspöki helynök vezette fényes papi segédlettel.

A sírnál a salontai egyházközség nevében a római katolikus igazgató-tanító bucsuzott el meghatódott szavakkal szeretett plébánosuktól. Beszédében különösen kihangsúlyozta, hogy Bakator József minden hívét társadalmi különbség nélkül egyformán szerette. Utána Arday Aladár református esperes a másvallású társadalom nevében mondott emelkedett hangú beszédet, majd dr. Markovits Manó magyar-párti elnök az Országos Magyar Párt nevében a következő beszéddel bucsuzott el Bakator Józseftől:

Tisztelt gyászoló közönség! Az Országos Magyar Párt bihormegyei tagjai megrendülve állnak meg egyik vezetőségi tagjuknak, a salontai tagozat alelnökének gyászos koporsója előtt. Az a férfi, aki ebben a koporsóban egy áldásos élet küzdelmes befejezése után pihen, ritka tapintattal tudta összeegyeztetni napi hivatásának magasztos gyakorlását azzal a nemes érzéssel, amellyel fajtestvéreit valláskülönbség nélkül fogadta az emberi mélységekig ható lelkének áldozatos szeretetébe. Ez a szeretet a titka annak a megbecsülésnek, tekintélynek és ragaszkodásnak, amelyben Salonta város aprajánagyja őt részesítette. Végleges eltávózása mélységes és pótolhatatlan veszteséget jelent nekünk, nagy gyászunkban csak az ő Istenbe vetett hite és reménye vigasztal meg minket azzal, hogy a köz szolgálatában eltelt élete örökre példát mutat nekünk, hogyan kell kötelességünket fajunk irányában becsületesen teljesíteni. Legyen emléke áldott és nyugodalma csendes!

Dr. Markovits Manó beszéde után Arday Aladár az Arany János Társaság nevében, dr. Kuch Béla orvos a Magyar Kaszinó nevében, Dohy Árpád református lelkész a Polgári Dalegyet nevében mondott utolsó istenhozzádot Bakator József plébánosnak.

A kritikus napokon...

is dolgoznia kell! Azonban a Pyramidon-tabletták gyorsan segítenek és így este is pár kellemes órát tölthet el.

Pyramidon

TABLETTA

Figyeljen a Bayer keresztre, amely megvédi az utánzatoktól!

Élelmiszerek behozatala nem esik városi illeték alá. Timisoara. Saját tud. Arra való hivatkozással, hogy a különböző illetékek is drágítják az élelmicikkeket, a minisztertanács a legutóbb kimondotta, hogy felfüggeszti az élelmiszerek után kirótt városi illetékeket. A városi időközi bizottság most foglalkozott ezzel az ügyvel. A termelők, akik a piacra hozzák árujukat, nem fizetnek illetékeket, mindössze ugynevezett helypénzt. Iparosok és viszontelárusítók ezzel szemben a városba jövet a városi vámházaknál ugynevezett „ad valorem taxát” fizetnek. A legmagasabb illetéktétel a „felvágott” hentesáru-ra vonatkozik: száz kiló után tíz lei az illeték. Az időközi bizottság most kimondotta, hogy valamennyi ilyen illetéket, amelyet élelmiszer után kell fizetni, felfüggeszti — próbaidőre. Meg akarja állapítani a város, hogy így tényleg következik-e némi olcsóbbodás. Ha nem, kérni fogja az illeték ujbóli bevezetését. A határozat szerint ezentúl városi illetéket nem kell fizetni a hús, felvágott- és kolbászaru, élőállat, hal, gyümölcs, sajt, zöldség s egyáltalán élelmiszer behozatalánál, bárki is hozza ezeket a cikkeket a városba. Gyümölcs után eddig száz kilónként két leit, zöldség után például egy leit kellett fizetni.

SULYOS ROBBANÁS A MORENI PETROLEUM-TELEPEN. Bucuresti. Sap. tud. Moreniben a Romano-America Társaság egyik kopmpresszorgéptermében az egyik gép javítása közben robbanás keletkezett, amelynek következtében lángborult az egész gépterm. A bentlévő munkások égő ruhákkal eszeveszetten menekültek a szabadba s egy közeli tócsához rohantak, ahol csak nehezen sikerült elfojtaniok a lángokat. 13 munkást és egy mérnököt súlyos égési sebekkel szállították a ploesti kórházba, ahol eddig négy munkás meghalt.

Kétszer a szájába lőtt egy borbély életunt felesége. Mercurea-Ciuc. Saját tud. Gondos Viktor frumoaasi borbély- és fodrászmester felesége vasárnap este hálószobájában, öngyilkossági szándékkal kétszer, revolverrel a szájába lőtt. Eletveszélyes sérülésekkel kórházba szállították. Előhalál közt, eszméletlenül fekszik. Ferje kijelentése szerint az öngyilkossági kísérlet oka busko morság.

FIATAL ANYÁK RÉSZÉRE
PONTOS ES TANULSÁGOS
KÖNYVUJDONSÁGI

A fiatal anya

Orvosi tanács fiatal asszonyoknak.

Írta: dr. FÖLDES LAJOS főorvos.

Nékülözhetetlen tanácsok minden fiatal anya számára. A tartalmából: Az anyáról — Általános ismeretek — Tudnivalók a terhesség körül — Belső vizsgálat — Szülésznők — A szülés — Tudnivalók a szülés alatt es után — A gyermekágy — A méhen kívüli terhességről — A magtalanság — Az újszülött és a csecsemő — A szoptatás — A tej minősége — Mennyit szabad szoptatni? A heti súlygyarapodás — Az anya tejbőségeinek fokozása, stb., stb., stb.

Ára 95 lei és portó.

Kapható: Kiadóhivatalunkban.

* **Alkoholisták, akik gyomorhurutban szenvednek,** elvesztett étvágyukat napi kb. 150 gram természetes „**Rerenc József**” keserűvíz használata következtében gyakran meglepő rövid idő alatt visszanyerik. Az orvosok ajánlják.

Előléptetések a ciuci bíróságon. Mercurea-Ciuc. Saját tud. P a c y n s z k y törvényszéki elnöki rangban lévő vezető járásbíró, dr Tódor János és dr J a k a b Sándor törvényszéki elnököket táblabírói javadalmazással előléptették. Mindhárom bíró nemcsak szolgálati éveivel, hanem kiváló törvénytudással párosult kifogástalan munkájával szolgált rá jólmegérdemelt előléptetésére.

PERT INDITANAK AZ 1919-BEN MAGYAR MINISZTERI JOVÁHAGYÁSSAL ELADOTT VÁROSI TELKEKÉRT. Timisoara Saját tudósítónktól. Jelentették, hogy a városi ügyészség beadvánnyal fordult az időközi bizottsághoz és kérte, indítson a város pert egy még 1919-ben eladott hatalmas telek adásvételi szerződésének megsemmisítése végett. A Scudierliget térszomszédságában lévő hatalmas telket a város annakidején — még a szerb megszállás alatt — egy Lukics Lyubomir nevű vállalkozónak adta el ipari célokra. Lukics pedig eladta s azon ma a Sartor-garázs, a Somogyiféle jéggyár meg egy magánház áll. A városi ügyészség beadványa szerint már akkoriban fennállt ezekre a területekre a román minisztérium joghatósága s így a szerb megszállás alatt leérkezett magyar belügyminisztériumi jóváhagyás érvénytelen. A városi időközi bizottság most kimondta, hogy haladéktalanul megindítja a pert a szerződés érvénytelenítésére, tekintet nélkül arra, hogy a telkek idővel másodkézbe kerültek.

Börtönbe kerül a községi elöljáróság, mert kétszer szedte be az adót. Mercurea-Ciuc. Saját tud. Bicz-Ardelean község román lakossága tömegesen panaszkodott, hogy a községi és állami adókat, bár egyszer megfizette, ismételtén végrehajtás terhe mellett kéri. Kiszálltak a községbe az alispán, valamint a pénzügyigazgató és szakközegek segítségével rengeteg szabálytalanságot, visszaélést és okmányhamisítással elkövetett sikkasztást fedeztek fel. Azonnal felfüggesztették állásukból Seurtu Vasile községi bíró, Morariu Vasile pénztárnokot és Banciu Romulus adófőnököt és ellenük megindították a bűnvádi eljárást is. A törvényszék kedden tartott tárgyalásán a vádat igazoltnak látta és nevezetteket, akik valósággal összejátszottak a lakosság tizezrekremon megkárosítására, fejtenként egy-egyévi fogházra ítélte.

NEGYVENMILLIÓ LEIT SIKKASZTOTTAK A BUCURESTI PÉNZÜGYIGAZGATÓSÁGON. Bucuresti. Saját tud. A bucuresti zöld kerületi pénzügyigazgatóságon történt milliós sikkasztás ügyében folyik a vizsgálat. Kiderült, hogy a sikkasztott összeg nem 16 millió, hanem 30-40 millióra rug. A hűtlen pénztáros több cikkosat foglák rövidesen letartóztatni.

Az ország legelhanyagoltabb vasutvonala: „a székely körvasut”, Mercurea-Ciuc. Saját tud. Nem mi, idegenek mondják, hogy a braşov—petru-rareş—rásholeni közötti, ugynevezett „székely körvasut”, az ország legelhanyagoltabb vasutvonala. Kérdemesült, ősrégi személykocsik, tudóbajos mozdonyok zakatolnak a székely fenyevesek csodaszép alagutakkal tarkított, szerpentineken kigyózó sínpályáin. Alig lehet ezt a mellőzést megmagyarázni. Semmiesetre sem keresünk benne politikát, mintha a túnyomólak székely lakossággal rendelkező községek miatt hanyagolnák el ezt a vasutvonalat, csupán pusztán a valóságot szögezzük le, hátha illenek segítségének ezeken az elhanyagolt állapotokon. Paltov Alexandru mérnöknek, a CFR országos statisztikai hivatala főnökének megállapítása szerint a székely körvasut az ország százhatvanhárom vasutvonal közül a legjövendelmézőbb. Ezt azzal lehet megmagyarázni, hogy ennek a vasutvonalnak a mentén terülnek el ország részünk legegységesebb, legzihiresebb fűrdőtelepei, klimatikus gyógyhelyei, kiránduló vidékei. Elég egy pillantás a térképre, állításunk igazolására. Mégsincs ennek a vonalnak gyors vonata, a vadvirágos Ghimes-völgye meg eppenséggel el van zárva a forgalomtól. Az Országos Turisztikai Hivatalra vár a feladat, hogy ezen a tarthatatlan állapot, közbenjárásával segítsen. Végeredményben országos és államérdék is, hogy a székelylakta vidékek világhírű fűrdőit, üdülő- és gyógyhelyeit felkereső külföldiek megelégedetten távozzanak körünkből azzal a tudattal és tapasztalattal, hogy ország részünk kiváló természeti szépségei és kincsei nyugat-európai közlekedési eszközökkel és kényelemmel kereshetők fel. Ez maga után vonná természetesen az idegenforgalom fellendülését is.

Szó sincs az állampolgári névjegyzékek újabb kiegészítéséről!

A megyefőnökség megcáfolja a téves híreszteléseket

Oradea. Saját tud. Egyes helyi lapokban nagy feltűnést keltő híradás jelent meg egy állítólagos miniszteri rendeletről, amely lehetővé tette volna, hogy az állampolgári névjegyzékből kimaradtak felvétel végett újra jelentkezessenek. A híradás valószínűsége már előre is kétségbevonhatónak látszott, mert hisz éppen ezekben a napokban folyik az állampolgári névjegyzékek felülvizsgálása a városban és a megyében és a felülvizsgáló bizottságoknak nem az az utasításuk, hogy bárkit is felvegyenek a névjegyzékbe, hanem ellenkezőleg, hogy onnan töröljék azokat, akiknek az állampolgárságát annakidején nem állapították meg szabályosan.

Munkatársunk a kérdés tisztázására felkereste a megyefőnökséget, ahonnan az alábbi legilletékesebb nyilatkozatot kapta:

— **Egyelőre szó sem lehet arról, hogy az állampolgársági névjegyzékekbe utólagosan bárkit is felvegyenek. Ilyenértelmű miniszteri rendeletet mi eddig még nem kaptunk, de nem is valószínű, hogy kapjunk, mert az állampolgári névjegyzékeket 1933 szeptember elsején véglegesen lezárták. A névjegyzékből kimaradtak annakidején egy külön törvény alapján 1933 augusztus 31-ig lezárólag még kérhették felvételüket, ha igazolni tudták, hogy az 1924 évi állampolgárság-összeírás alkalmával lakóhelyükről távol voltak és ezért nem történt meg felvételük. Akik ekkor is elmulasztották felvételüket, azok számára csak egyetlen mód van arra, hogy román állampolgárságukat elismertessék, ez pedig az ugynevezett „naturalizálási” eljárás, amely szerint a kérvény beadásától számított tíz év múlva nyeri el a kérvényező a román állampolgárságot.**

— **Egyes lapok valószínűleg a belügyminisztérium 6366 számú, nemrég érkezett körrendeletét magyarázták félre, amely szigorúan megtiltja, hogy a hatóságok bárkinek is kiadjanak állampolgársági bizonyítványt, aki nem szerepel szabályszerűen az állampolgári névjegyzékben. Ugyanez a rendelet jelzi azt is, hogy a román nemzetiségi polgároknak az a**

törvényes joguk továbbra is fennáll, amely szerint az igazságügyminisztérium külön bizottságától kedvezményt kaphatnak a „naturalizálási” idő tekintetében. Vagyis azoknál a román nemzetiségűeknél, akik román állampolgárságuk elismerését kéri, az igazságügyminisztérium leszállíthatja a tíz évi határidőt saját belátása szerint. De hangsúlyozzuk, hogy ez a kedvezmény csak román nemzetiségűekre vonatkozik, bárki másra az utólagos felvétel 1933 szeptember elsején lezárult.

Eddig szó a legilletékesebb helyről nyert fevilágosítás, amely azt igazolja, hogy a téves hírt közlő lapoknál súlyos félreértés történt. Az állampolgársági névjegyzékből kimaradt kisebbségek számára csak nem érkeztetett könnyítés. S így aki állampolgárságát rendezni akarja, annak továbbra is a „naturalizálási” eljárás hosszadalmas útját kell igénybe vennie.

AKTUÁLIS KÖNYV! A napfürdőzés és a napfény gyógyhatása

Akarja életét meghosszabbítani?
Akar ön valóban egészséges lenni?
Ha igen, úgy napfürdőzzön, de helyesen!
Vásárolja meg:
Bucsányi Gyula dr
egészségügyi tanácsos most
megjelent nagyszerű művét.
Ára csak 95 lei.
Kapható a Magyar Lapok könyvosztályában

BEKULDOTT HIREK

A mercurea-ciuci ifjusági „Vörös-Kereszt” egyesület közgyűlése. Saját tud. A város minden rendű és rangu iskolája növendékei megalakították az ifjusági „Vörös Kereszt” egyesületet Adalina Paşnicu törvényszéki főelnök felesége elnökletével. Ez a város legifjabb egyesülete a napokban tartotta első közgyűlését, amelyre felvonták az összes állami és felekezeti iskolák növendékei, tanáraik, tanítóik vezetése alatt. A közgyűlést Adalina Paşnicu elnök nőnyitotta meg. Rámutatott arra, hogy egyesületüknek a célja az emberszeretet és megbecsülés szellemében nevelni az ifjuságot és ezen erényekkel odairányítani, hogy a háború elkerülésére tegyenek meg minden intézkedést. Elnöki megnyitó után az egyesület beszámolója következett. A beszámolókat elemista gyermekek, szakosztályi elnöki minőségben tartották meg. A gyermekek számszerűleg kimutatták, iskolai év közben milyen erkölcsi és anyagi támogatást nyújtottak szegény, beteg iskolatársaik segélyezésére. Kiténik ezekből a beszámolókból az is, hogy az iskolák növendékei zsebpénzükből ókirályságheli iskolák, szobrok létesítésére is adakoztak. Nagy erkölcsi eredményként könyveli el az egyik beszámoló azt a tényt, hogy Tóbiás Anna ötödikosztályos állami iskolai növendék az utcán talált ezerleves bankjegyet nem tartotta meg magának, hanem visszadta annak, aki elvesztette. Az egyesület növendékei különböző rajzokat és festményeket is készítettek a megye jellegzetesebb természeti szépségeiről, melyeket propaganda céljából az egyesület vezetősége Csehszlovákiába küldött ki.

A simleuli római katolikus legényegylet folyó hó 20-án, vasárnap nagy ünnepség keretében tartja meg a Magurának egyik vadregényes völgyében fakadó és Szent József forrásnak elnevezett forrás szentelését. Már ezideig is több testvér egyesület jelentette, hogy csoportosan vesz részt az ünnepségen. A Kolping fiúk fáradtságot nem ismerve, mindent megtesznek, hogy a vendégek egy jól eltöltött nap feledhetetlen emlékével távozzanak. Dél előtt fél 11 órakor látogatás, utána a forrás megáldása, a megjelent egyesületek képviselőinek rövid beszéde. Délután tanc, kirándulás a Magurára s Uilac község kettősfalú templomához. A vezetőségi ezuton is szeretettel hív meg mindenkit az ünnepségre.

Az oroszok elhalasztották az idei nyári hadgyakorlatokat.

Képünk az Ukrajna környékén csoportosított hadtestekről készült: a zászlócskák az egyes fegyvernemeket jelzik. Az oroszországi felfordult állapotok között, úgy látszik, nem tanácsos hadgyakorlatot tartani.

Párizsi társasutazásunk részletes programja

Mit fognak látni társasutazásunk résztvevői?

A Magyar Lapok utazási osztálya a nagy párizsi társasutazás időpontját úgy választotta meg, hogy utasai akkor érkezzenek a francia fővárosba, amikor a világhiállítás már teljes pompájában és káprázatos meszeszerűségében kibontakozott, hogy a kiállítás megtekintése teljes illúziót és zavartalan örömet jelentsen utasaink számára. Másrészt azt is szem előtt tartotta utazási osztályunk, hogy társasutazásunk résztvevői szemtanúi legyenek azoknak a világraszóló ünnepségeknek, amiket a kiállítás alkalmából rendeznek a francia fővárosban. Így éppen párizsi tartózkodásunk időpontjára esik ezeknek a hatalmas ünnepségeknek egész sorozata. Ilyen lesz például a repülőnap nagy ünnepsége, amikor sűrű rajokban, egyszerre ezer repülőgép lép el a júliusi égboltot.

Nem is beszélünk most a kiállítás tüneményes káprázatáról, a találmányok palotájáról például, amely mint valami bűvös mesepalota a technika csodáival éjti ámulatba a kiállítás látogatóit és felejthetetlen élményt jelent mindenki számára éppúgy, mint az új Trokadero, a modern művészetek muzeuma, a kiválóított szökőkút csodák, a jég palota, a fénypalota, vagy a francia gyarmatok meszeszerűen tőrka és elbűvölő pavillonjai, a francia tartományok palotái, a csillagvizsgáló palota, a káprázatosan kiválóított Szajna és a fehérbenizzó Eiffeltorony.

És mindezeknélkül, mit fognak még látni társasutazásunk résztvevői a közel kéthetes utazás alatt? A kényelmes és pompás utazás alatt, amikor színes változatosságban tűnnek föl előttük a legszebb tájak és legszebb városok, amelyekre mindenkor sóvárgó vágyakozással, sajtó nosztalgiával gondolnak...

Menet a Karst vadregényes táján halad át vonatunk, majd másodikán hajnalban felbukkan utasaink előtt a kék Adria szépséges látkepe. Mira Mare palota, Trieszt, ahol néhány órát töltünk. Velence, ahol teljes félnapig időzünk. A Szent Márk-tér és a Bazilika, a Canale Grande és a Lido.

Milano, ahonnan korunk két legnagyobb férfia, Ratti Achilles, XI. Pius pápa és Benito Mussolini indultak el. A milánói Dóm, a világ két csodájának egyike. A milánói temető, a világ legszebb temetője. Milánó környékének a feledhetetlenül szép Certosa di Paviaja.

Torino, Észak-Olaszország egyik legszebb és legnagyobb városa. Innen tovább haladva vonatunk Észak-Olaszország és délnyugati Svájc legszebb vidékén, a Monte Blanc aljában, a gyönyörű szép Annesyi-tó partján fog tovább robogni Dijon irányában Párizs felé...

Öt teljes nap Párizsban.

A párizsi látványok tömkelegére szükségtelen a figyelmet felhívni. De a világhiállítás kapcsolatos káprázatos ünnepségek egy életben csak egyszer adódnak.

Párizsból külön kirándulás Versailles-ba, a csodálatos versaillesi kertek és paloták megtekintése.

Lisieux, a virágos kis Szent városa, ahova több, mint egy évtized óta zarándokolt egy egész világ.

Deauville, Biarritz mellett a legszebb és legkeresettebb világfürdőhely.

Párizsból visszajövet Nancy és Strassburg érintésével a legszebb német városokat látjuk meg. Karlsruhe, Stuttgart, Augsburg, München. Ez utóbbinak világhírű múzeuma (Deutsches Museum) képtárai, királyi palotája.

Salzburg: Ausztria és a világ egyik legszebb fekvésű városa. A salzkammerguti kirándulás pedig az alpesi tavak káprázatos világát fogja utasaink elé varázsolni.

Linz, majd utána a volt császárváros, Bécs, amelynek megtekintésére szintén néhány óra áll rendelkezésünkre.

Végül Budapestet menet is, jövet is érintjük.

Ennyi szépség, a természetnek és művészetnek ennyi színpompás káprázata várja! Ne tétovázzon tehát egy pillanattig sem, hanem ma jelentkezzen nagy párizsi társasutazásunkra.

Az utazáson való részvételi díj: 9875 lei.

Utiprogram:

Julius 1. Indulás Oradeáról délelőtt 10.40 órakor. Budapestre érkezés (Nyugati pályaudvar) 16 órakor. Budapestről továbbindulás (Déli vasút) 20 órakor.

Julius 2. Postumiába érkezés 7.30 órakor. Triesztbe érkezés 9 órakor, Velencébe érkezés délután fél 3 órakor. Milánóba érkezés este 8 órakor.

Julius 3. Egy teljes napi és egy éjszakai tartózkodás Milánóban egy napi teljes ellátással. Milánó nevezetességeinek megtekintése.

Julius 4. Reggel 7 órakor továbbindulás Torino, Modena, Dijon irányában Párizs felé. Vonatunk Észak-Olaszország és a Monte-Blanc legfestőbb vidékein halad keresztül. Párizsba érkezés este 21.30 órakor. Társasgépkocsin beszállítás a szállodába.

Julius 5. Teljes napi ellátás Párizsban. Az ellátásban napi háromszori étkezés, elszállásolás és bor foglaltatik bent, ugyezintén az összes borralalók. Délelőtt társasgépkocsin Párizs nevezetességeit tekintjük meg a következő sorrendben: Place des Pyramides, Bibliothèque Nationale, Bourse de Commerce, Eglise St-Eustache, Eglise

St-Germain de l'Auxerrois, Musée de Louvre, Ecole des Beaux-Arts, Institut de France, Hotel des Monnaies, P. de Justice, Palais de Conciergerie, Préfecture de Police, Palais de Luxembourg, Sénat, Panthéon, l'Observatoire, St-Etienne du Mont, Hotel de Ville, Eglise St-Gervais, Grands Boulevards, Porte St. Denis, Porte St. Martin, Place Blanche, Sacré-Coeur, Eglise de la Sainte Trinité, Opéra.

Julius 6. Párizsi tartózkodás teljes ellátással. Reggel a város megtekintésének folytatása, az alábbi sorrendben: Place Vendome, Rue de la Paix, Madeleine, Chapelle Expiatoire, Cercle Militaire, Ambassade Britannique, Palais de l'Elysée, Ministère de l'Intérieur, Palace de l'Etoile, Tombeau du Soldat Inconnu, Bois de Boulogne, Hotel des Invalides, Tombeau de Napoleon (Napoleon emlékmű), Gare des Invalides, Ministère des Affaires Etrangères (külügyminiszterium), Quai d'Orsay, Place de la Concorde. Délután: Fakultatív kirándulás Versaillesba. Kastély és kert megtekintése.

Julius 7. Reggeli. A világhiállítás megtekintése. Ebéd a kiállítás területén. Vacsora a szállodában.

Julius 8. Reggeli. Kirándulás vasuton Lisieuxbe. Erkezés 9 óra 30 perc körül. Ebéd Lisieuxben. Délután fakultatív kirándulás Deauvilleba. Este visszatérés Párizsba. Vacsora a szállodában.

Julius 9. Párizsi tartózkodás, teljes ellátással. Délelőtt a Louvre megtekintése. Vacsora után társasgépkocsin kiszállítás a vasúthoz. Indulás München felé 22 óra 25 perckor.

Julius 10. Münchenbe érkezés 12.50 órakor. Teljes napi ellátás Münchenben. A város nevezetességeinek megtekintése.

Julius 11. München nevezetességeinek további megtekintése. Indulás Münchenből déli 1 órakor. Salzburgba érkezés délután 3 órakor. Salzburg megtekintése. Indulás Salzburgból este 7 órakor.

Julius 12. Budapestre érkezés reggel 6 órakor. Továbbindulás reggel 8 órakor. Oradeára érkezés délután fél 3 órakor.

SPORT

Plattkó és Burdan védekeznek a vádak ellen

Bucurestiből jelentik: A Venus vezetősége, mint jelentették, az Ujpesttől elszenvedett vereség után Plattkó edzőt és Burdan kapust találta bűnösöknek a vereségben, az edző szerződését azonnal felbontotta s Burdanra nézve megállapította, hogy nem hosszabbítja meg szerződését.

A két „bűnbak” most nyilatkozik. Bűnösöket egyáltalában nem ismerik el.

— Semmit sem értek az egészből — jelentette ki Plattkó. — Anélkül büntettek, hogy bármily csekély mértékben is bűnös lettem volna. Nem én állítottam össze az Ujpest elleni csapatot, hanem az egyesület vezetősége.

— Mikor vasárnap beléptem az öltözőbe, Dumitrescu ezredes éppen írta a felállítást a táblára. Megkérdeztem, hogy ki jogosította fel erre. „Az egyesület választmánya — felelte. — Nincs joga módosítani rajta.” Ezekután, természetesen, nem vállalhatok semmi felelőssé-

get az eredményért. A határozat egyébként nem érdekel, én elhatároztam, hogy eltávozzom Romániából. Nem tudok megbékülni az itteni viszonyokkal.

Burdan előadja, hogy a mérkőzést megelőző napokban többször tárgyalt Eladescuval szerződése meghosszabbításáról s az alelnök húzta-halasztotta a dolgot s nem adott határozott választ.

— Megzavart lelkiállapotban, a legrosszabb hangulatban kellett kiállanom a mérkőzésre. Ilyenformán nem is csoda, hogy rosszul védtem.

— Elhatároztam, hogy nem futballozok többé. Nem is akarok többé futballról hallani.

Burdanból az első elkérésed beszél. Bizonyára ott fogjuk még látni valamelyik csapat kapujában.

Szombaton és vasárnap bonyolítják le a város atlétikai bajnokságait

Június 27-én tehetségkutató versenyt tartanak

Oradea. Saját tud. A kerületi atlétikai bajnokságokat szombaton és vasárnap tartják meg a csendőriszkola kitünően gondozott pályáján. A nívónak ígérkező verseny iránt széleskörű érdeklődés nyilvánul meg. Mindkét nap a küzdelmek délután fél 5 órakor kezdődnek. A belépés díjtalan.

Itt említjük meg, hogy június 27-én — külföldi mintára — tehetségkutató versenyt rendez az atlétikai szövetség, ugyancsak a csendőriszkola pályáján. Nevezési díj személyenként 10 lei, mely alól kivétel képeznek az előképző alakulatok és a katonák.

Ugy a kerületi bajnokságok, mint a tehetségkutató verseny első három helyezettje értékes versenydíjazásban részesül.

A Venus elutazott Budapestre. Bucurestiből jelentik: A Venus csapata szerdán indult el Budapestre, hogy teljesen pihenten állhasson ki vasárnap Csütörtök délután a csapat már edzést tart a Mezei-úti pályán, a mérkőzés szinhe-

lyén. A feketék 17 játékosal indultak el Budapestre. Ezek: Iordachescu, Ghenea, Sfera, Albu, Gorgorin, Gain, Barbulescu, Beffa, Eisenbeiser, Gruin, P. Valcov, Enea, Marinescu belügyi miniszter és Eladescu ügyvéd kísérik a csapatot.

RIPENSIA—FC RAPID A ROMÁN KUPÁÉRT. Bucurestiből jelentik: A Román Kupa döntőjét ünnepélyes külsőségek között játsszák le vasárnap Bucurestiben az ONEF pályán a Ripensia és FC Rapid csapatai. Mindkét együttes teljes csapatával áll ki. A Ripensia játszatja Dobayt, Bindeat, Kotormányt és Pavloviciot, akik hetekig harcképtelenek voltak, a Rapid pedig Barátkyt, Auert és Rafinszkyt, akiket vasárnap pihentetett. A mérkőzést Xifando vezeti.

Cristea nyerte a Balkán Csillag-utrát. Athénből jelentik: A gépkocsi Balkán csillagutrára befejeződött s szép sikert hozott a román autósportnak, amennyiben P. Cristea, a multévi montecarlo csillagutrá győztese került az első helyre. A többi román versenyzők is kitünően szerepeltek. Colceg harmadik, Berlescu ezredes ötödik, Merz-né hatodik és Weinberg hetedik helyen végeztek az általános osztályozásban. Mindannyian Brasovból indultak.

KÖZGAZDASÁG

Tizenötéves moratórium a konverziós kényszeregyezségi adósok tartozására

Megjelent a törvényrendelet, amely moratóriummal és ötven százalékos adóval sújtja a hitelezőt, aki nem fogadja el az adós hitelrendezési ajánlatát

Bucurestiből jelentik: Ismeretes, hogy a konverziós törvény az alkotmányosság kérdését úgy oldotta meg, hogy tízéves moratóriumot adott azoknak az adósoknak, akiknek hitelezői kijelentették, hogy a konverziótörvényben szabályozott adósságelendést és fizetési határidőket nem fogadják el. Nem volt szankciója annak, ha egy hitelező nem fogadja el azt a kényszeregyezségi ajánlatot, amelyet olyan kereskedő, vagy iparos tesz, akinek követelése 15 százalékat konverziós adósok képezik, akik ilyen kényszeregyezségi eljárás megkérésére a konverziós törvény 50. és 52. szakaszai szerint jogosultak. A Monitorul Oficial június 15-i számában megjelent egy törvényrendelet, amely e kérdésben is alkalmazza a moratóriumot, mint a hitelező megbüntetését.

A törvényrendelet szerint mindazok, akik nem fogadják el a konverziós törvény értelmében kényszeregyezségi eljárásra jogosult adósok ajánlatát, tartoznak ezt a jelenlegi törvényrendelet megjelenésétől számított negyven napon belül kijelenteni. Ezt a kijelentést az adós székhelye szerint illetékes törvényszéknél írásban kell megtenni. Akik ilyen „deklarációt” tesznek, azoknak követelésére nézve 15 éves moratórium lép életbe, amely időtartam a törvényrendelet megjelenése napjától kezdődik. Az adós ezen moratórium alá eső tartozása után évi 1 százalékos kamatot tartozik fizetni.

Ez a szankció eddig körülbelül megfelel a konverziós törvényben és egyéb adósságokra vonatkozóan adott moratóriumnak, azzal a lényeges különbséggel, hogy a moratórium időtartamát itt már 15 évre emelték fel. A hitelezők azonban még további súlyos „büntetésben” részesülnek. Minden olyan összeg, amelyet a hitelező akár tőkében, akár kamat-

ban adásától beszed, 50 százalékos adó alá esik, amely összeget az adótörvényben foglalt szankció mellett tartozik a Nemzeti Aviatikai Alap javára befizetni. A törvényrendelet azonban úgy látszik mégsem akarja komolyan gyarapítani ezzel az 50 százalékos adóval a Nemzeti Aviatikai Alapot, mert kijelenti, hogy ez az adó elengedtetik abban az esetben, ha a hitelező két éven belül megegyezik adósával, akként, hogy a moratórium alá esett követelés felét az adósnak elengedi.

Aki negyven napon belül a fentemlített deklarációt nem teszi meg, azt úgy tekintik, hogy az adós hitelrendezési ajánlatát elfogadta.

A BANATBAN FIZETIK LEGPONTOSABBAN A KONVERZIÓS ADÓSSÁGOKAT.

Budapestről jelentik: A szövetségi bankok központja kimutatást készített arról, hogy a földművelőlakosság országgrészek szerint milyen arányban tett eleget konverziós adóssága részletfizetési kötelezettségének. A konverziós törvény életbeléptetése óta 2 millió 208.378 konverziós részlet volt esedékes. Ebből 65.3 százalékat, azaz 1.441.912 részletet fizettek ki az adósok. A legkedvezőbb az arány a Banatban, ahol a földművesek 75.9 százaléka fizette ki konverziós tartozását. Ardealban ugyanez az arányszám 73.6 százalék, Munteniában 67.3, Olteniában 66.8, Dobrogeában 59.7, Basarabiában 65.2, Bucovinában 59.3 és Moldovában 58.6 százalék. Ezekből az adatokból a földművelésügyi minisztérium azt véli megállapítani, hogy a Banatban legjobb a földművesek helyzete és ezért a mezőgazdasági hitel megszervezése alkalmával aránylag csekély mértékű kedvezményben részesítik az országgrész földműves lakosságát.

Megkezdődött az árpa aratása — a terméseredmény nem kielégítő

Bucurestiből jelentik: A Banat és az ókirályság egyes részeiben megkezdődött az árpa aratása. Az eredmény nem kielégítő, mert az eső hiánya érezteti hatását. A Banatban végzett ellenőrzések alkalmával megállapították, hogy mindössze csak 52 kilogrammos a termés súlya. A tavaszi árpa gyenge, még abban az esetben is, ha megindulna az esőzés, a várt hozamnak legfeljebb 60 százalékat biztosítja a termés. Hasonlóképpen kritikus a helyzet a tengerinél is. Esőzés esetén középszerű termés várható. A buzapiacón élénkség mutatkozik, 78 kilós, 3 százalékos banati buzárét — amelyet néhány nappal ezelőtt 43.000 leiért kínáltak — 46.000 lei igérnek. A tengeri ára változatlan, a zab árfolyama emelkedett, egy vagon 32.000 lei, új rozsot 40.000 leiért, új árpát 32.500 leiért adtak el.

Zürichi zárlat. Párizs 19.43, London 21.54 háromnegyed, Newyork 436 háromnyolcad, Brüsszel 73.70, Milánó 23, Amszterdam 240.05, Berlin 174.98, Bécs — schilling 81.80, Prága 15.22 fél, Varsó 82.65, Belgrád 10, Bucuresti 325.

A KERESKEDELMI MINISZTER A BANATBAN TANULMÁNYOZZA A NEMZETI MUNKAVÉDELEM ÜGYÉT. Timisoara. Saját tudósítónktól. Pop Valér kereskedelemügyi miniszter a kereskedelmi- és iparkamarához érkezett értesítése szerint a legközelebb a Banatba jön. A miniszter Resitan, majd Timisoara tanulóvizitára kívánja a nemzeti munkavédelem ügyét. Látogatása tájékoztató jellegű tudni akarja, mennyiben alkalmazzák a nemzeti munka védelméről szóló intézkedéseket és ismerni akarja a helyzetet, mielőtt az új rendelet törvény végleges szövegét megállapítják.

Misciatelli-Huszi:

SAVONAROLA

270 oldal. Vezényi Elemér izléses címlapjával, sok képpel. Fűzve ára 125 lei.

A történelem egyik legtragikusabb alakját rajzolja meg az olasz professzor ebben a könyvben: bármennyire is lelkesedik hőseért, könyvtelen elismerni, hogy Savonarola vetette el a sulykot s VI. Sándort igazságtalanság nem terheli.

Megrendelhető: könyvosztályunknál.

Arcárhiedetése

Lakás

Kiadó
tisza egyszoba konyhas lakás, mellékhelyiségekkel aug. 1-től. Oradea, Str. Mihail Sorbul 23. szám.

Kiadó
augusztusra 3 szobás összkomfortos lakás. Oradea, Str. Delavrancea 43. Sztarill ház.

Kiadó
uri családnál a központban különbejárato, elegánsan butorozott utcai szoba. Oradea Str. Bratianu 21.

Alkalmazás

Bejárónét felveszek
reggeli órákra takarításhoz. Oradea, Strada Millerand 3. I. emelet.

Ügyes kézilányokat
felvesz az Agnes nőruha-szalonn. Oradea, Str. Josif Vulcan 4.

Gyermektelen házaspár keresünk házmesternek. Ertekezhetni: Oradea, Pavel-u. 24. alatt.

Oktatás

Láposy Erzsébet zenetanárnő
tanít fiú és leány gyermekeket 5 éves kortól kezdve. Oradea, Strada Simeon Stefan No. 20.

Hülönféle

Köszörlöttessünk
Kelemen iun. köszörlöttessünk, Oradea, Piata Mihai Viteazul (Avram Jancu-utca sarok.)

Színes és finom
fehérenemű himzést vállalok. Szabó J. Oradea, Gheorghe Lazar-u. 5.

Adás-vétel

Fényképezőgép
4 1/2 x 6 cm. Zeiss Box Tengort veszek. Cimeket Oradea, Andrei Muresanu 18. sz-ra kérek.

Egyszobás lakás
azonnal kiadó. Jókarban levő tüzhely eladó. Oradea, Calea Deccebal 14. szám.

Legjobb ecet
a Nicolae Zsiga 52. sz. alatti raktárban kapható, Oradeán.

Eladó
600/200 méter tölgyfa borítású üveg fal. Oradea, Str. Bratianu 4.

Eladó — olcsón
elutazás miatt egy, 3+1 lámpás rádió beépített hangszóróval. Oradea, Strada Vasile Conta 20. szám.

Hálószoba
és különféle butorok eladók. Megtekinthető 5 óráig. Oradea, Strada Moldova 45.

A kiadéhvatal üzenetei

A. D. Milánón kívül Velencében is fogunk kb. 6 órán át tartózkodni. Itteni elszállásolásáról feltétlenül gondoskodunk. Levél ment. — **D. M., Arad.** Párizsi társasutazásunk teljes programját megküldtük. Jelentkezéskor 2000 lei fizetendő, míg a fennmaradó összeg, utlevél és két fénykép június 25-ig küldendő be. Miután a jelentkezési határidő a végefelé közeledik és az érdeklődés igen nagy, kérjük soronkívüli értesítését a végleges csatlakozást illetően. — **D. P. S., Deva.** Az utlevelet megkaptuk. A külön kirándulásra is előjegyeztük. — **D. K. L.** Utlevelét és a két fényképet, nemkülönben a 7875 leit megkaptuk. — **K. Sándorné, Brasov.** A küldött 2000 lei előleget párizsi utunkra megkapunk és a résztvevők sorába Önt is felvettük. Június 25-ig kérjük a még hátralékos összeget, nemkülönben az utlevelet két fényképpel. — **L. A.** Sürgősen kérjük végleges választ. Jelentkezés esetén a 2000 lei azonnal küldendő. — **Több érdeklődő.** A lourdesi utat Párizsból igen könnyen meg lehet tenni. A francia vasutakon csoportunk **mindenfelé 50 százalékos kedvezményt fog kapni**, tehát Londonba is. 2 nap alatt megtehető a külön ut. Ebben az esetben a párizsi programot kell kissé összesűriteni azok számára, akik Lourdesbe is akarnak menni. A rendezőség készséggel lesz mindenben segítségre. — **Sz. S.** Várjuk szíves választ, mert a csatlakozás kérdését még nyitva tartjuk. Ha június 25-ig itt lesz az utlevél, nem késik. De a végleges csatlakozás szándékát kérjük már előzetesen közölni. — **P. A.** Telefonon való beszélgetésünkhöz még azt fűzzük hozzá, hogy az utirány megváltoztatása kizáróan az utasok érdekében történt. Ha menetközben érintjük Olaszországot, a lehető legkedvezőbb csatlakozások, stb. adódnak, mint a végleges programból meg is állapítható. Tehát ez ne okozzon nehézséget. — **Párizsi társasutazásunk résztvevői figyelmébe.** A francia konzulátus társasutazásunk minden résztvevőjétől 2 fényképet kér; felkérjük tehát mindazokat, akik eddig jelentkeztek és utlevelüket is beküldték, hogy a két fényképet utólag haladéktalanul juttassák el Utazási Osztályunk címére, azok pedig, akik ezután jelentkeznek, utlevelükkel egyidejűleg a francia konzulátus által kért két külön fényképet is küldjék be.